

Pachet Informativ Client

Versiunea 19

Acest document te informează despre Banca Comercială Română (BCR) și serviciile sale de investiții financiare. Scopul său este să te ajute să înțelegi ce presupun aceste servicii, riscurile asociate și caracteristicile instrumentelor financiare disponibile. Astfel, vei putea lua decizii informate legate de investițiile tale.

Vei primi acest document înainte de a semna contractul de servicii cu BCR. Îl poți consulta oricând pe site-ul BCR: www.bcr.ro.

Din când în când, BCR va actualiza acest Document de Prezentare. Vei fi anunțat despre varianta actualizată prin metoda stabilită în contract (de exemplu, e-mail, poștă, etc.). De asemenea, vei găsi cel mai recent document de prezentare pe site-ul BCR la adresa www.bcr.ro. Versiunea modificată a documentului se aplică BCR și Clientului în egală măsură. Te rugăm să citești documentul cu atenție.

CUPRINS

1.	DESPRE MIFID	2
2.	INFORMAȚII DESPRE BCR.....	3
3.	DATE CONTACT BCR	4
4.	PĂSTRAREA ÎN SIGURANȚĂ A ACTIVELOR CLIEȚILOR	5
5.	CLASIFICAREA CLIEȚILOR.....	8
6.	SERVICII FURNIZATE CLIEȚILOR	9
7.	RAPOARTE TRANSMISE CĂTRE CLIEȚI	11
8.	TARIFE ȘI COSTURI CONEXE	11
9.	INSTRUMENTE FINANCIARE. RISCURILE INVESTIȚIILOR. RISCURI LEGATE DE DURABILITATE	12
10.	STIMULENTE PRIMITE DE BCR LEGATE DE FURNIZAREA DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE	27
11.	POLITICA DE EXECUTARE A ORDINELOR	29
12.	POLITICA DE ADMINISTRARE A CONFLICTELOR DE INTERESE	34

1. Despre MiFID

1.1. Ce este MiFID?

MiFID (Directiva 2014/65/UE) este o Directivă a Uniunii Europene care a intrat în vigoare în 2014. Ea reglementează modul în care funcționează piețele instrumentelor financiare și cum sunt furnizate serviciile de investiții în Uniunea Europeană. În România, MiFID este implementată prin Legea nr. 126/2018.

Scopul MiFID:

- să protejeze mai bine investitorii;
- să încurajeze concurența pe piața financiară;
- să facă piețele financiare mai transparente.

MiFID se aplică în principal firmelor de investiții și instituțiilor de credit (băncilor) care furnizează servicii și activități de investiții cu instrumente financiare. Serviciile de investiții, activitățile și instrumentele financiare pe care legea le acoperă sunt detaliate în cuprinsul acesteia. De asemenea, se aplică și operatorilor de piață și firmelor din afara UE care oferă și furnizează servicii de investiții în Uniune.

1.2. Ce înseamnă MiFID pentru tine, în calitate de client?

BCR, conform regulilor MiFID, trebuie să fie atentă la câteva lucruri importante când lucrează cu clienții. Acestea includ modul în care clasifică clienții și modul în care îi evaluează, în funcție de serviciile pe care le furnizează acestora.

1.2.1. Clasificarea Clientilor

Conform MiFID clienții se clasifică în trei categorii: *Clienți Retail*, *Clienți Profesionali*, *Contrapărți Eligibile*.

Clienți Retail sunt acei clienți care beneficiază de cel mai înalt grad de protecție prin cerințele de informare, evaluare, transparență și comunicare pe care BCR trebuie să le îndeplinească în relația cu aceștia.

Clienți Profesionali sunt clienții care posedă experiența, cunoștințele și capacitatea de a lua decizia investițională și de a evalua riscurile pe care aceasta le implica. Clienții profesionali beneficiază de un grad mai redus de protecție decât clienții retail.

Contrapărți Eligibile sunt entitățile autorizate sau reglementate să opereze pe piețele financiare (instituții de credit, societăți de servicii de investiții financiare, societăți de asigurări, organisme de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare ale acestora etc). Acești clienți beneficiază de cel mai redus grad de protecție MiFID.

BCR decide încadrarea clientului într-o categorie când începe să lucreze cu acesta, bazându-se pe documentele și informațiile pe care le are despre client. De asemenea, poate decide categoria atunci când un client folosește un anumit produs sau serviciu care este reglementat de MiFID.

Mai multe detalii despre fiecare categorie MiFID de clienți se găsesc în Capitolul 5 al Pachetului Informativ Client.

1.2.2. Evaluarea clienților în funcție de serviciile de investiții furnizate

BCR trebuie să ceară informații de la clienți pentru a-i evalua și pentru a vedea dacă serviciile de investiții financiare pe care le furnizează sunt potrivite pentru ei (adecvate, sau după caz, corespunzătoare, în funcție de serviciul cerut de client). Pentru asta, BCR va folosi chestionare, adaptate pentru fiecare produs sau serviciu pe care clientul îl cere sau primește.

Clienții trebuie să răspundă la aceste chestionare cu informații precise, corecte și complete. Astfel, BCR va putea decide dacă un instrument financiar este potrivit pentru un client sau va putea recomanda instrumente financiare care i se potrivesc cel mai bine.

Servicii de consultanță pentru investiții: pentru aceste servicii, BCR va cere informații suplimentare clientului, printr-un test de "adecvare". Acest test ajută BCR să recomande clientului sau potențialului client serviciile și instrumentele financiare care se potrivesc cel mai bine cu nevoile și obiectivele sale (*aceste prevederi se aplică doar din momentul în care serviciul de consultanță de investiții va fi disponibil și doar pentru clienții care vor beneficia de acest serviciu*).

Servicii de investiții financiare (altele decât consultanță pentru investiții): BCR va cere informații pentru a evalua dacă serviciile sau instrumentele financiare alese sunt potrivite pentru client. Această evaluare se numește "**evaluarea caracterului corespunzător**".

Servicii de tip executare ordine: dacă BCR furnizează clientului doar servicii de executare sau primire și transmitere de ordine (cu sau fără servicii auxiliare), nu este obligată să ceară informații sau să facă o evaluare a caracterului corespunzător (dacă instrumentul financiar sau serviciul propus este potrivit pentru client), dacă:

- (i) serviciile se referă la instrumente financiare simple (non-complexe);
- (ii) serviciile au fost furnizate strict la solicitarea clientului;
- (iii) BCR respectă regulile legate de conflictele de interese (le identifică, le previne și îi oferă informații despre ele (anume natura, sursa conflictelor de interese și măsurile luate în scopul diminuării acestora), dacă este cazul).

Prin acest document, clientul este informat că BCR nu este obligată să evalueze caracterul corespunzător al instrumentului financiar sau al serviciului de investiții/auxiliar propus pentru Client. În acest caz, Clientul înțelege și acceptă că nu beneficiază de protecția oferită de regulile de conduită relevante.

Orice servicii de investiții pe care le vei lua de la BCR după ce semnezi contractul cu banca vor fi guvernate și de acest document. Dacă există diferențe între acest Document de Prezentare și contractele sau formularele specifice serviciilor și produselor pe care le luați de la BCR, atunci contractele și formularele vor avea prioritate.

2. INFORMAȚII DESPRE BCR

Date generale
Banca Comercială Română S.A. Societate administrată în regim dualist (societate administrată în dublu sistem, prin Consiliul de Supraveghere și Directorat)
Sediu: Șoseaua Orhideelor nr. 15D, Clădirea The Bridge 1, etajul 2, Sector 6, cod poștal 060071, București
Cod SWIFT: RNCB ROBU
Date de contact generale:
Tel: 021 407.42.00
e-mail: contact.center@bcr.ro
Conducerea superioară: informații disponibile pe site-ul BCR, la adresa https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/conducerea-bcr
Înregistrări și autorizații

- Cod unic de Înregistrare: RO 361757
- Nr. Înregistrare la Registrul Comerțului: J1991000090407
- Identificator Unic European EUID: ROONRC.J1991000090407
- Nr. Înregistrare Registrul Bancar: RB-PJR-40 008/18.02.1999
- Nr. Înregistrare Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal: 3776/2006
- Instituție de credit autorizată de Banca Națională a României în conformitate cu prevederile Capitolului 2 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006
- Nr. Înregistrare Registrul Public SIIF al Autorității de Supraveghere Financiară:

Autorități

- **Autoritatea de supraveghere:** Banca Națională a României (Str. Lipscani nr. 25, Sector 3, București, Cod Postal 030031)
Telefon: 021/313.04.10; 021/315.27.50; **Fax:** 021/312.38.31;
Pagina web: www.bnro.ro
- **Autoritatea de supraveghere pentru operațiunile pe piața de capital:** Autoritatea de Supraveghere Financiară Sectorul Instrumentelor și Investițiilor Financiare (Splaiul Independenței nr.15, Sector 5, București)
Telefon: 021/659.64.64; **Fax:** 021/659.60.51; 021/659.64.14
Pagina web: www.asfromania.ro

Declarații: BCR declară că este instituție de credit (bancă) autorizată de Banca Națională a României și este înscrisă în Registrul Public (SIIF) al ASF.

Cadrul legal aplicabil: Principalele reglementări aplicabile activității BCR sunt Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind adecvarea capitalului și instituțiile de credit, aprobată prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare și Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare.

3. DATE CONTACT BCR

Investiții și tranzacții cu instrumente financiare

Direcția Piețe Financiare

Adresa: Șoseaua Orhideelor nr. 15D, Clădirea The Bridge 1, etajul 2, Sector 6, cod poștal 060071, București

Telefon: 0373.516.555; 0373.516.556; 0373.516.557; 0373.516.558; 0373.516.560; 0373.516.547.

E-mail: DPF.Retail@bcr.ro

Servicii de Custodie & Raportări tranzacții și portofolii

Direcția Servicii Bancare

Adresa: Șoseaua Orhideelor nr. 15D, Clădirea The Bridge 1, etajul 2, Sector 6, cod poștal 060071, București

Telefon: 0373.511.706;

E-mail: doc.pietedecapital@bcr.ro

Compartimentul de Control Intern

Direcția Conformitate - Biroul Conformitate Piețe de Capital

Adresa: Șoseaua Orhideelor nr. 15D, Clădirea The Bridge 1, etajul 2, Sector 6, cod poștal 060071, București

Telefon: 0373.513.022

E-mail: compl.securities@bcr.ro

Petiții Clienți

Directia Canale Alternative si Parteneriate

Biroul Management Reclamatii

Adresa: Șoseaua Orhideelor nr. 15D, Clădirea The Bridge 1, etajul 2, Sector 6, cod poștal 060071, București

E-mail: reclamatii@mifid@bcr.ro

<https://www.bcr.ro/ro/contact/sesizari-si-reclamatii>

Limba de comunicare și modalitățile de comunicare

Clienții pot comunica și pot primi documente sau informații de la BCR în română sau engleză, în timpul programului de lucru al Băncii.

Pentru a stabili termenele și condițiile fiecărei tranzacții, pentru a trimite ordine, a primi confirmări sau pentru orice alt tip de comunicare, se pot folosi: telefonul, faxul, e-mail-ul, scrisori sau alte metode (de exemplu, mijloace electronice).

Detalii despre modul concret în care se va face comunicarea vor fi specificate în contractele pe care le veți încheia cu BCR, în funcție de produsul sau serviciul pe care îl folosiți.

4. PĂSTRAREA ÎN SIGURANȚĂ A ACTIVELOR CLIEŢILOR

4.1. Instrumente financiare tranzacționate pe piețele din România

Instrumentele financiare care se tranzacționează pe piața românească sunt păstrate în conturi, fie individuale, fie globale (grupate sau comune, numite „omnibus”), deschise de BCR la depozitari centrali. Prin depozitari centrali înțelegem acele societăți comerciale autorizate de o autoritate a pieței de capital, care au posibilitatea să păstreze și să administreze instrumentele financiare ale clienților, cu excepția celor derivate, așa cum sunt acești termeni definiți în Regulamentul (UE) nr. 909/2014. La BCR, instrumentele financiare și banii clienților sunt evidențiate în conturi individuale, deschise pe numele fiecărui client. Când instrumentele financiare sunt păstrate în România, se aplică legile românești.

Instrumentele financiare tranzacționate atât în România, cât și pe alte piețe externe pot fi transferate, la cererea clientului, în conturi globale (de tip omnibus) sau individuale, deschise la custozii/subcustozii/intermediari pe piețele respective. Acest lucru depinde de felul în care funcționează fiecare piață și de serviciile oferite de acești custozii/subcustozii/intermediari.

Conform Regulamentului UE 909/2014 (numit „CSDR”), BCR oferă clienților posibilitatea de a alege între un cont global (omnibus) și, la cerere, un cont individual (segregare individuală). BCR informează clientul despre costurile și riscurile fiecărei opțiuni. Informații suplimentare se găsesc pe site-ul BCR la <https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid>.

4.2. Instrumente financiare tranzacționate pe piețele externe

Instrumentele financiare tranzacționate pe piețele externe sunt păstrate în conturi de custodie deschise pe acele piețe. Aceste conturi sunt deschise fie de Erste Group Bank AG (ca bancă custode pentru piețele pe care le acoperă), fie de o altă bancă custode (mandată de BCR conform legilor în vigoare) pentru celelalte piețe externe.

Atunci când instrumentele financiare sunt păstrate pe piețe externe, se aplică legile și uzanțele (obiceiurile comerciale) acelei țări.

4.3. Responsabilități și insolabilitate (incapacitate de plată)

4.3.1. Responsabilitățile BCR și insolvența

Cât timp desfășoară activitatea de custodie, BCR va respecta regulile stabilite de Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) și Banca Națională a României (BNR).

BCR nu va fi responsabilă pentru pierderile sau pagubele suferite de un client dacă banca a respectat obligațiile sale. În cazul în care BCR nu își respectă obligațiile din Contract, responsabilitatea BCR pentru orice instrument financiar nu va depăși valoarea de piață a instrumentului financiar legat de pierderea sau paguba cauzată direct Clientului și pe care acesta o suferă efectiv, la momentul producerii acestei pierderi sau pagube.

Creditorii BCR nu pot accesa activele clienților, nici măcar în cazul în care BCR intră în insolvență. BCR nu poate folosi activele unui client pentru a garanta tranzacții proprii sau ale altui client, decât dacă clientul își dă acordul scris.

În cazul în care BCR intră în insolvență, instrumentele financiare și/sau banii legați de acele instrumente financiare, deținute în numele și pentru clienți, nu vor putea fi folosite pentru a plăti creditorii BCR.

Pentru claritate, dacă apar probleme cu primirea banilor sau a altor drepturi legate de activele clienților (de exemplu, dacă firma care a emis acțiunile dă faliment și nu poate plăti dividendele), acest risc este suportat de către clienți, nu de BCR.

4.3.2. Responsabilitatea terților și insolvabilitatea unei terțe părți

- (a) BCR este responsabilă pentru alegerea atentă a oricărei bănci custode terțe și pentru instrucțiunile pe care i le dă, respectând următoarele:
- (b) va ține evidența instrumentelor financiare și a banilor fiecărui client separat de instrumentele financiare și banii altor clienți sau ai băncii.
- (c) se va asigura că instrumentele financiare și banii clienților care sunt depozitate de terți (pe piețele externe) sunt identificate separat în registrele terților față de instrumentele financiare și banii terților, ai clienților lor sau ai băncii. Acest lucru se face prin conturi sau subconturi separate sau prin alte măsuri echivalente care oferă același nivel de protecție.
- (d) se va asigura că sunt implementate măsuri organizatorice adecvate pentru a reduce riscul de pierdere sau de diminuare a valorii activelor clienților sau a drepturilor aferente acestora, cauzate de utilizarea necorespunzătoare a activelor, fraudă, administrare necorespunzătoare, păstrarea inadecvată a registrelor sau neglijență.

Când instrumentele financiare sunt păstrate de un custode pe o piață externă, legile acelei țări despre insolvență și falimentul se vor aplica în cazul unei proceduri de insolvență a custodelui.

BCR este pe deplin responsabilă față de clienți dacă aceștia pierd instrumente financiare sau bani din cauza faptului că BCR și/sau custodele desemnat de BCR nu au respectat legile privind protejarea acestora. În acest caz, responsabilitatea BCR va acoperi întregul prejudiciu direct cauzat, dar nu va depăși valoarea de piață a instrumentelor financiare la momentul producerii pagubei. Pentru a fi clar, BCR nu va acoperi prejudiciul indirect, accidental, potențial sau pierderea vreunei oportunități de afaceri.

4.3.3. Măsuri de protecție a activelor clienților (servicii de investiții financiare)

Pe toată durata desfășurării activității de tranzacționare, compensare și decontare a instrumentelor financiare, BCR va respecta regulile stabilite de ASF și BNR.

BCR este membră a Fondului de Compensare a Investitorilor (FCI), o organizație publică, înființată conform Legii nr. 88/2021 și Regulamentului nr. 10/2022 al ASF (cu modificările ulterioare).

FCI va compensa în mod egal și nediscriminatoriu orice investitor eligibil cu care BCR are un contract de servicii de investiții financiare, până la o limită maximă de 20.000 EUR per investitor. Această limită a fost stabilită începând cu 1 ianuarie 2012.

Sunt exceptate de la compensare următoarele categorii de investitori:

- (a) investitori profesionali și instituționali, inclusiv:(i) firmele de investiții, astfel cum sunt definite la art. 4 alin. (1) pct. 2 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile

de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012; (ii) instituțiile de credit; (iii) instituțiile financiare; (iv) societățile de asigurare și reasigurare; (v) organismele de plasament colectiv; (vi) fondurile de pensii administrate privat; (vii) alți investitori profesionali și instituționali;

- (b) organizații internaționale, guverne și alte autorități ale administrației publice centrale, regionale și locale;
- (c) directori, administratori și membri cu răspundere directă din cadrul participanților la FCI, persoane a căror responsabilitate este întocmirea auditului participanților la FCI;
- (d) acționarii participanților la FCI având dețineri de cel puțin 5% din capitalul social;
- (e) investitori cu statut similar celor menționați la lit. c) și d) de mai sus, în cadrul altor societăți din același grup cu participanții la FCI;
- (f) soți, rude și afini de gradul I inclusiv, precum și persoane care acționează în numele investitorilor menționați la lit. c)-e) de mai sus;
- (g) persoane juridice din cadrul aceluiași grup cu participanții la FCI;
- (h) persoane care au o responsabilitate pentru sau au obținut beneficii de pe urma anumitor situații în legătura cu un participant la FCI care au condus la dificultățile financiare ale participantului sau au fost de natură să conducă la deteriorarea situației financiare a acestuia;
- (i) societăți cărora, din cauza mărimii lor, nu li se permite întocmirea unui bilanț prescurtat conform reglementarilor contabile aplicabile.

FCI va plăti compensații investitorilor în următoarele situații:

- (a) ASF decide că BCR (ca participant la FCI) nu poate să-și îndeplinească obligațiile financiare față de investitori și nici nu are șanse să o facă în curând.
- (b) O instanță judecătorească decide să deschidă procedura de insolvență împotriva BCR din cauza problemelor financiare (conform Legii nr. 85/2014). Această decizie înseamnă că investitorii nu mai pot să-și exercite drepturile asupra activelor BCR.
- (c) BCR își pierde autorizația, iar una dintre situațiile de la punctele (a) sau (b) se întâmplă.

FCI plătește compensații dacă BCR nu poate:

- (i) Returna banii și/sau instrumentele financiare ale investitorilor, deținute în numele acestora, în legătură cu activitatea lor de investiții.
- (ii) Returna instrumentele financiare ale investitorilor dacă BCR, ca participant la sistemul depozitarului central, transferă instrumentele financiare dintr-un cont individual al investitorului într-un cont global al BCR, fără acordul investitorului.

Mai multe informații despre FCI sunt disponibile pe site-ul www.fond-fci.ro. Aceste informații sunt oferite doar pentru informarea clienților. BCR nu este responsabilă legal pentru acestea.

BCR va separa instrumentele financiare ale clienților de cele ale băncii și le va înregistra în conturi separate.

Pentru instrumentele deținute în afara Uniunii Europene, drepturile investitorilor pot fi diferite.

Dacă este în interesul clientului sau nu este posibil altfel, din cauza legilor sau a practicilor de pe o piață dintr-o altă țară, BCR poate înregistra instrumentele financiare ale clientului și în numele Băncii sau al altei persoane (inclusiv un sub-custode).

BCR nu va înregistra instrumentele financiare ale clientului în numele unei alte persoane decât dacă acea persoană oferă servicii financiare autorizate.

În aceste situații, instrumentele financiare ale clientului ar putea fi supuse legilor dintr-o altă țară, nu vor putea fi separate și s-ar putea să nu aibă aceeași protecție împotriva creditorilor acelei persoane. Această protecție ar exista dacă instrumentele financiare ar fi separate și deținute în custodie în alte jurisdicții.

BCR nu va fi responsabilă pentru pierderile, obligațiile sau costurile pe care clientul le poate suferi din cauza problemelor cauzate de un sub-custode ales de BCR (cu acordul clientului). Excepția este dacă BCR nu a fost atentă în alegerea sub-custodelui, nerespectând legile aplicabile. Totuși, dacă sub-custodele este o firmă afiliată (companie care este legată de o altă companie sau organizație printr-o relație de control, proprietate sau influență) cu BCR, atunci BCR va fi la fel de responsabilă ca și pentru propriile acțiuni sau greșeli.

5. CLASIFICAREA CLIENȚILOR

Conform MiFID clienții se clasifică în trei categorii: ***Clienți Retail, Clienți Profesionali, Contrapărți Eligibile.***

5.1. ***Clienți Retail*** sunt acei clienți care beneficiază de cel mai înalt grad de protecție prin cerințele de informare, evaluare, transparență și comunicare pe care BCR trebuie să le îndeplinească în relația cu acești clienți. Intră în categoria retail, de regulă, persoanele fizice precum și persoanele juridice care nu îndeplinesc criteriile pentru clasificarea drept clienți profesionali.

5.2. ***Clienți Profesionali*** sunt clienți care au experiență, știu cum funcționează investițiile și pot evalua riscurile. Ei nu au nevoie de atât de multă protecție precum clienții de retail.

De exemplu, clienții profesionali pot primi mai puține informații despre costurile și comisioane. BCR nu are obligația să-i informeze asupra dificultăților întâmpinate în realizarea promptă și corespunzătoare a ordinelor. BCR nu are obligația de a le furniza clienților profesionali cu aceeași periodicitate raportările periodice ca în cazul clienților retail. Pentru realizarea celei mai bune execuții, BCR nu are obligația de a lua în considerare costurile totale ale tranzacției drept cel mai important factor pentru clienții profesionali. În evaluarea caracterului corespunzător și adecvat al unei investiții, BCR poate porni de la premisa că un client profesional are suficiente cunoștințe și experiență pentru a înțelege riscurile aferente și are capacitatea financiară de a suporta orice riscuri asociate, potrivit obiectivelor sale investiționale. În schemele de compensare pentru clienții Profesionali, este posibil să beneficieze de mai puține drepturi conform reglementărilor aplicabile.

Conform prevederilor legale aplicabile, următoarele categorii de clienți sunt considerați clienți ***profesionali*** pentru toate serviciile și activitățile de investiții și instrumentele financiare:

- (a) Entitățile care trebuie autorizate sau reglementate pentru a opera pe piețele financiare. Lista următoare include toate entitățile autorizate care desfășoară activități caracteristice entităților precizate: entități autorizate în România sau într-un stat membru în temeiul unei directive, entități autorizate sau reglementate în România sau într-un stat membru fără raportare la o directivă și entități autorizate sau reglementate de o țară terță:
 - (i) instituții de credit;
 - (ii) firme de investiții și SSIF;
 - (iii) alte instituții financiare autorizate sau reglementate;
 - (iv) societăți de asigurare;
 - (v) organisme de plasament colectiv și societățile de administrare ale acestora;
 - (vi) fonduri de pensii și societățile de administrare ale acestora;
 - (vii) firme locale, definite la art. 4 alin. (1) pct. 4 din Regulamentul (UE) 575/2013;
 - (viii) alți investitori instituționali.
- (b) Marile întreprinderi care întrunesc două dintre următoarele criterii, la nivel individual:

- (i) totalul bilanțului: 20.000.000 EUR;
 - (ii) cifra de afaceri netă: 40.000.000 EUR;
 - (iii) fonduri proprii: 2.000.000 EUR.
- (c) Guvernele naționale și regionale, inclusiv organismele publice care gestionează datoria publică la nivel național sau regional, băncile centrale, instituțiile internaționale și supranaționale, precum Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional, Banca Centrală Europeană, Banca Europeană de Investiții și alte organizații internaționale similare;
- (d) Alți investitori instituționali a căror activitate principală constă în investiții în instrumente financiare, inclusiv entitățile care se ocupă cu securizarea activelor sau alte operațiuni de finanțare.

5.3. *Contrapărți Eligibile* sunt entitățile autorizate sau reglementate să opereze pe piețele financiare. Acești clienți beneficiază de cel mai redus grad de protecție MiFID.

BCR clasifică următoarele entități ca fiind contrapărți eligibile în relația cu BCR:

- (a) firmele de investiții,
- (b) instituțiile de credit,
- (c) societățile de asigurări,
- (d) OPCVM și societățile de administrare ale acestora,
- (e) fondurile de pensii și societățile de administrare a acestora,
- (f) alte instituții financiare autorizate și reglementate în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau cu dreptul intern al unui alt stat membru,
- (g) guvernele naționale și serviciile/structurile stabilite conform dreptului intern al fiecărui stat național organismele publice însărcinate cu gestionarea datoriei publice la nivel național,
- (h) băncile centrale și organizațiile supranaționale.

Organizațiile precizate mai sus pot solicita să fie reclasificate în categoria Clienți profesionali. În acest caz, BCR presupune că acești clienți profesionali au suficiente cunoștințe și experiență pentru a înțelege riscurile și au banii necesari pentru a suporta acele riscuri.

Pentru a beneficia de o protecție mai mare, un client clasificat drept "contraparte eligibilă" poate solicita să fie reclasificat drept client profesional sau retail. De exemplu, în relația cu contrapărțile eligibile, BCR nu este obligată să obțină cea mai bună execuție a ordinelor, să efectueze evaluări pentru a vedea dacă un produs este potrivit, sau să ofere informații despre BCR, serviciile sale, stimulentele primite sau riscurile asociate produselor și serviciilor.

5.4. Cum te clasifică BCR

Când începi să lucrezi cu BCR, vei fi clasificat într-o categorie MiFID, pe baza documentelor și informațiilor pe care le avem. Această clasificare poate fi schimbată ulterior, fie la cererea ta, fie la cererea BCR.

De obicei, dacă nu ești clasificat drept "Client Profesional" sau "Contraparte Eligibilă" la început, ești considerat client "Retail" și beneficiezi de toate avantajele acestei clasificări. Dacă nu te informăm altfel în anul următor (adică dacă nu reanalizăm dacă ești client retail), vei continua să beneficiezi de protecție maximă.

6. SERVICII FURNIZATE CLIEŢILOR

Serviciile de investiții financiare autorizate: BCR este autorizat să furnizeze serviciile de investiții financiare prevăzute în Secțiunea A la pct. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 și Secțiunea B la pct. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7. din Anexa 1 la Legea nr. 126/2018 privind piețele de instrumente financiare, mai jos enumerate.

6.1. Servicii și activități de investiții:

- 1. primirea și transmiterea ordinelor privind unul sau mai multe instrumente financiare;*
- 2. executarea ordinelor în numele clienților;*
- 3. tranzacționarea pe cont propriu;*
- 4. administrarea de portofolii,*
- 5. consultanță de investiții;*
- 6. subscrierea de instrumente financiare și/sau plasarea de instrumente financiare cu angajament ferm;*
- 7. plasamentul de instrumente financiare fără angajament ferm.*

6.2. Servicii auxiliare:

- 1. Păstrarea și administrarea instrumentelor financiare în contul clienților, inclusiv custodia și serviciile auxiliare, precum gestionarea fondurilor bănești/garanțiilor și excluzând furnizarea și administrarea conturilor de titluri de valoare la nivelul cel mai înalt. Furnizarea și administrarea conturilor de titluri de valoare la nivelul cel mai înalt reprezintă "serviciul de administrare centralizată" prevăzut în secțiunea A pct. 2 din anexa la Regulamentul (UE) nr. 909/2014.*
- 2. Acordarea de credite sau împrumuturi unui investitor pentru a-i permite efectuarea unei tranzacții cu unul sau mai multe instrumente financiare, tranzacție în care este implicată firma care acordă creditul sau împrumutul.*
- 3. Consultanță furnizată întreprinderilor în ceea ce privește structura capitalului, strategia industrială și aspectele conexe; consultanță și servicii în materie de fuziuni și de achiziție de întreprinderi.*
- 4. Serviciile de schimb valutar în cazul în care aceste servicii sunt legate de furnizarea serviciilor de investiții.*
- 5. Cercetarea în domeniul investițiilor și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare.*
- 6. Serviciile legate de subscriere.*
- 7. Serviciile și activitățile de investiții, precum și serviciile auxiliare de tipul inclus în prezenta secțiune sau în secțiunea A privind activele-suport ale instrumentelor derivate incluse în secțiunea C pct. 5-7 și 10, în cazul în care acestea sunt legate de furnizarea serviciilor de investiții sau a serviciilor auxiliare.*

6.3. Aspecte generale despre Serviciul de Consultanță de Investiții

(această secțiune se aplică doar din momentul în care serviciul de consultanță de investiții va fi disponibil și doar pentru clienții care vor beneficia de acest serviciu)

BCR furnizează consultanță neindependentă de investiții. Aceasta este furnizată doar cu privire la anumite tipuri de instrumente financiare. Lista acestor instrumente poate fi găsită aici: <https://www.bcr.ro/ro/persoane-fizice/economisire-si-investire/consultanta-investitii>.

BCR furnizează consultanță de investiții folosind un sistem automat. Acest sistem este folosit în interacțiunea directă cu clientul. Clienții pot accesa aceste servicii de consultanță de investiții de la distanță, prin aplicația George. În sucursalele BCR un reprezentant al Băncii poate ajuta clientul să înțeleagă procesul și termenii din chestionarul de evaluare a adecvării.

Personalul BCR oferă doar informații și explicații. Ei nu participă la evaluarea adecvării produselor pentru client și nu influențează recomandările emise de sistemul automat. Sistemul automat analizează profilul de investitor al clientului. Apoi, identifică instrumentele financiare adecvate, bazat pe răspunsurile din chestionarul de evaluare a adecvării. Mai multe detalii despre evaluarea adecvării, inclusiv actualizarea profilului, se găsesc în secțiunea *Consultanță de Investiții* din Termenii și Condițiile de Derulare pentru Servicii de Investiții Financiare (TCD), disponibil pe <https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid>).

6.4. Pachete de Servicii

BCR oferă clienților săi un Pachet de Servicii de Execuție și Servicii de Custodie. Acesta nu se aplică pentru unii clienți de tipul 'instituții financiare'. Aceste servicii sunt vândute ca pachet legat, în sensul în care Serviciile de Custodie nu sunt disponibile în oferta Băncii în mod separat.

BCR oferă clienților săi următoarele pachete legate de servicii:

- (i) Pachetul de Servicii de Execuție și Servicii de Custodie;
- (ii) Pachetul de Servicii de Consultanță de Investiții și Servicii de Execuție și Servicii de Custodie.

Pachetele de Servicii sunt vândute ca pachete legate, în sensul în care niciunul dintre Servicii nu este disponibil în oferta Băncii în mod separat.

Mai multe detalii despre Pachetele de Servicii se regăsesc în Termenii și Condițiile de Derulare pentru Servicii de Investiții Financiare (TCD), document disponibil pe site-ul BCR la adresa <https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/mifid>.

7. RAPOARTE TRANSMISE CĂTRE CLIENȚI

BCR va furniza clienților cel puțin următoarele rapoarte despre serviciile de investiții financiare principale prestate:

7.1. Confirmarea executării ordinului

Această informare se transmite în cazul clienților retail, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de prima zi lucrătoare ce urmează executării ordinului său. Dacă BCR primește confirmarea de la o parte terță, raportarea se transmite cel mai târziu în prima zi lucrătoare ce urmează primirii confirmării de la respectiva parte terță.

BCR va transmite imediat Clientului informații importante despre executarea ordinului său. La cererea Clientului, BCR îl va informa despre situația executării ordinului său.

7.2. Declarația despre activele clienților

Această raportare despre instrumentele financiare și/sau fondurile deținute în custodie de către BCR, se transmite clienților de către Bancă.

De asemenea, dacă este cazul, acest raport va arăta dacă instrumentele financiare sau fondurile clientului au fost folosite pentru tranzacții de finanțare a valorilor mobiliare și va prezenta beneficiile clientului ca urmare a participării la astfel de tranzacții.

Toate aceste raportări se transmit Clientului prin mijloacele de comunicare stabilite în contractele specifice.

Raportările și orice alte comunicări scrise despre tranzacțiile efectuate în numele Clientului trimise de către BCR se consideră a fi corecte și confirmate de către Client dacă Clientul nu a trimis Băncii nicio înștiințare prin care să arate existența unor nereguli în termenul prevăzut în contractul specific semnat sau în legislația aplicabilă.

8. TARIFE ȘI COSTURI CONEXE

Conform prevederilor legale, BCR informează potențialii clienți ex-ante (înainte de a începe colaborarea) despre costurile și comisioanele aferente serviciilor prestate de BCR.

Pentru Pachetele de Servicii, clienții sunt informați atât despre costurile pachetelor, cât și despre costurile părților acestor componente.

Tarifele și costurile conexe pentru serviciile prestate de BCR sunt prezentate detaliat, după caz, în contractele specifice pe care Clientul le încheie cu BCR. Această prezentare este făcută în funcție de produsul sau serviciul dorit de client (preț total, valută, modalități de plată, alte formalități).

Urmatoarea listă prezintă structura standard a comisioanelor percepute de BCR pentru serviciile de execuție și custodie prestate în legătură cu instrumentele financiare:

Instrument financiar	Comision tranzacționare	Comision Minim	Taxe transfer	Taxe custodie
Acțiuni	0,25-1,5%	10 - 650 RON	10 - 100 RON	0,00 - 1,00%/an
Obligațiuni	0,00-9.00%	10 - 1200 RON	10 - 2350 RON	0,00 - 1,00%/an
Fonduri de investiții	0,00-5%	-	-	0,00-0.2%/an

Costurile serviciului de consultanță de investiții din pachetul de Servicii de Consultanță de Investiții, Servicii de Execuție și Servicii de Custodie este în acest moment zero. Costurile legate de Serviciile de Execuție și Custodie sunt cele precizate anterior.

Există posibilitatea apariției altor costuri pentru client, inclusiv taxe, asociate cu tranzacțiile în legătură cu instrumentul financiar sau cu serviciul de investiții, care nu se plătesc prin intermediul Băncii și nu sunt impuse de către BCR.

Comisioanele și taxele percepute de către instituțiile pieței (burse, depozitari centrali, case de compensare) și de ASF pentru operațiunile derulate pe piața de capital din Romania sunt disponibile pe paginile de internet ale acestora: www.bvb.ro, www.depozitarulcentral.ro, www.asfromania.ro. BCR nu controlează nivelul și modificările comisioanelor și taxelor impuse de instituțiile pieței. Detalii pot fi furnizate la cerere de către BCR.

Comisioanele și taxele percepute de către instituțiile pieței (burse, depozitari centrali, case de compensare) pentru operațiunile derulate pe piețele internaționale pot fi furnizate la cerere de către BCR.

Informațiile standardizate despre costurile Instrumentelor Financiare Derivate OTC se găsesc în documentul „Ex-Ante Transparența Costurilor”, așa cum este precizat în capitolul Politica de executare a ordinelor-Derivatele OTC.

BCR își îndeplinește obligațiile de informare asupra costurilor ex-post (ulterioare) legate de serviciile prestate efectiv și transmite către clienți, cel puțin anual, raportările specifice care conțin detalii în acest sens.

9. INSTRUMENTE FINANCIARE. RISCURILE INVESTIȚIILOR. RISCURI LEGATE DE DURABILITATE

9.1. Instrumente Financiare. BCR furnizează servicii de investiții pentru următoarele instrumente financiare:

(a) Acțiuni emise de societăți comerciale și alte valori mobiliare echivalente ale acestora, negociate pe piața de capital.

- Acțiunile sunt emise de companii și se tranzacționează pe piața de capital.
- Când cumperi acțiuni, devii proprietar al unei părți din companie.
- Ai dreptul să votezi la adunările acționarilor și să primești o parte din profit.
- Riscul este limitat la suma investită.
- Important: Investițiile în acțiuni sunt riscante și nu garantează că vei primi înapoi banii investiți.

(b) Obligațiuni și alte titluri de creanță, inclusiv titlurile de stat cu scadență mai mare de 12 luni.

- Obligațiunile sunt instrumente prin care împrumuți bani unei companii sau unui stat.
- Primești dobândă pentru banii împrumutați și compania sau statul îți returnează banii la o dată fixă.

- De obicei, obligațiunile au capitalul și dobânda garantate de cel care le emite, dar există riscul ca acesta să nu poată plăti.
 - Dacă obligațiunile sunt garantate de anumite active, riscul este legat de valoarea acelor active.
 - Aceste detalii sunt explicate în documentul de ofertă al obligațiunilor.
- (c) **Orice alte titluri negociate în mod obișnuit**, care dau dreptul de a achiziționa respectivele valori mobiliare prin subscriere sau schimb, cu decontare în bani. Nu includ instrumente de plată.
- (d) **Instrumente financiare derivate:**
- Sunt instrumente al căror preț se bazează pe prețul altor active (de exemplu, acțiuni, indici, dobânzi, valute, mărfuri).
 - Sunt considerate instrumente riscante, deoarece se tranzacționează în marjă (adică, folosești mai mulți bani decât ai de fapt).
 - Pot aduce câștiguri sau pierderi mari foarte repede, iar pierderile pot fi mai mari decât suma investită.
 - Derivatele sunt folosite pentru a proteja investițiile sau pentru a specula (a încerca să câștigi bani rapid, dar cu risc mare).
- (e) **Obligațiuni structurate:**
- Sunt un tip de investiție unde nu știi sigur cât vei câștiga sau dacă vei primi toți banii înapoi.
 - Câștigurile depind de ce se întâmplă în viitor sau de cum evoluează anumite lucruri.
 - Uneori, cel care a emis obligațiunea (emitentul) poate cere să o plătești mai repede dacă atinge un anumit preț.
 - Există multe tipuri diferite de obligațiuni structurate, cu nume diferite, dar nu întotdeauna numele spun exact cum funcționează.
 - De aceea, e foarte important să citești cu atenție termenii și condițiile specifice fiecărei obligațiuni structurate.
- (f) **Unitățile de fond:**
- Fondurile de investiții sunt produse unde clientul lasă decizia de a investi banii unui administrator.
 - Administratorul investește banii în diferite instrumente financiare (acțiuni, obligațiuni, etc.) pentru a obține un echilibru bun între profit și risc.
 - Riscul depinde de ce fel de active sunt incluse în fond.

Important: Scopul acestei prezentări este să te ajute să înțelegi riscurile și să decizi ce nivel de risc ești dispus să accepți.

Riscul înseamnă că poți să nu câștigi cât te aștepti sau chiar să pierzi o parte sau toți banii investiți. Acest lucru se poate întâmpla din diferite motive, legate de produsul în sine, de piețele financiare sau de emitent (cel care a creat instrumentul financiar).

Pentru că riscurile nu pot fi întotdeauna prevăzute, această prezentare nu le poate include pe toate.

Ca investitor, trebuie să fii atent la riscul legat de cât de sigur este emitentul (ratingul de credit).

Această descriere se bazează pe caracteristicile tipice ale produselor de investiții, dar cel mai important este să analizezi cu atenție fiecare produs în parte înainte de a investi. Această descriere nu înlocuiește o analiză atentă a produsului specific.

9.2. Riscul investițiilor în instrumente financiare:

- (a) **riscul sistemic** (general sau nediversificabil) influențat de factori ca: evoluția generală a economiei naționale, riscul unei căderi accentuate a pieței de capital, riscul modificării dobânzii de piață, riscul procesului inflaționist, riscul ratei de schimb valutar etc.;
- (b) **riscul nesistemic** (specific) care include: riscul de plasament, riscul de management, riscul financiar, etc. Administratorul poate controla acest risc prin reglementările/procedurile proprii și control intern, diversificarea portofoliului precum și selectarea activelor din portofoliu;
- (c) **riscul legislativ**, care presupune apariția unor reglementari legale prin care se anulează o serie de scutiri sau avantaje existente pe o anumită piață sau se introduc cote de impozitare, taxare sau altele de acest gen, mai costisitoare decât cele existente.

Lucruri importante de reținut când investești:

- ➡ Rentabilitatea potențială a fiecărei investiții depinde direct de gradul de risc: cu cât vrei să câștigi mai mult, cu atât riști mai mult.
- ➡ Factori iraționali (emoții, opinii, așteptări, zvonuri) pot, de asemenea, influența prețurile și astfel și rentabilitatea (profitabilitatea) investiției tale.
- ➡ Investirea în mai multe tipuri diferite de instrumente financiare poate reduce riscul investiției totale (principiul diversificării riscului).
- ➡ Fiecare client răspunde de impozitarea corectă a investiției sale și de orice aspecte de fiscalitate și taxe. BCR nu oferă consiliere fiscală.

9.3. Riscuri generale asociate investițiilor în instrumente financiare:

- (a) **Riscul valutar:** acest tip de risc apare când investești în instrumente financiare în altă monedă decât cea folosită în mod obișnuit. Cât câștigi depinde nu doar de cum merge investiția, ci și de cum se schimbă valoarea monedei străine față de moneda ta.
- (b) **Riscul de credit:** Fiecare companie sau stat care emite instrumente financiare are un anumit risc. Rezultatele din trecut nu garantează că vor merge bine și în viitor. Riscul de credit înseamnă că cel care a emis instrumentul financiar nu poate plăti ce datorează (dividende, dobânzi, rambursarea banilor). Se mai numește și riscul de rambursare sau riscul emitentului. Aceste riscuri sunt evaluate cu ajutorul "ratingurilor". Un rating este o notă care arată cât de sigur este un emitent că va plăti ce datorează. Ratingurile sunt făcute de agenții specializate, bazate pe riscul de credit și riscul de țară. Scala de rating merge de la "AAA" (cel mai bun) la "D" (cel mai prost).
- (c) **Riscul de țară:** acesta reprezintă cât de bine merge o țară. Acest risc apare în cazul în care o țară are probleme financiare sau politice, iar acești factori pot afecta negativ companiile din acea țară.
- (d) **Riscul de transfer:** în funcție de țara implicată, valorile mobiliare ale companiilor străine au un risc suplimentar legat de legile acelei țări. Unele legi pot face mai greu sau chiar imposibil să investești. În plus, pot apărea probleme cu plata (decontarea) ordinului. Dacă faci tranzacții în altă monedă, legile pot împiedica schimbul liber al acelei monede.
- (e) **Riscul de pierdere totală:** acesta este riscul ca o investiție să nu mai valoreze nimic. Se poate întâmpla dacă cel care a emis instrumentul financiar nu mai poate plăti, din motive financiare sau legale.
- (f) **Riscul de preț:** acest risc apare dacă prețul unei investiții scade. Dacă faci tranzacții cu angajamente condiționate (cum ar fi tranzacțiile de schimb valutar la termen, futures, emitere opțiuni, etc.), trebuie să oferi garanții (marjă) sau să pui deoparte bani în plus.
- (g) **Riscul de achiziție al valorilor mobiliare prin credit:** cumpărarea de valori mobiliare cu bani împrumutați (credit) este riscantă, deoarece trebuie să plătești creditul înapoi,

indiferent dacă investiția merge bine sau nu. În plus, costurile creditului reduc valoarea investiției.

- (h) **Riscul de sector:** acest tip de risc apare în situația în care un portofoliu este alcătuit din instrumente financiare ale unor emitenți care activează în același sector de activitate.
- (i) **Riscul macroeconomic:** acest risc se refera la evoluția generală a economiei naționale.
- (j) **Riscul de piață:** pe piața instrumentelor financiare pot apărea fenomene greu de anticipat, evenimente care pot afecta prețurile de tranzacționare.
- (k) **Riscul de dobândă:** dacă ai o investiție cu o dobândă fixă, valoarea ei se poate schimba dacă dobânzile cresc pe piață (dacă dobânzile pe piață sunt mai mari decât dobânda investiției tale, valoarea investiției tale poate scădea).
- (l) **Riscul de lichiditate:** acesta este riscul de a nu putea vinde o investiție rapid când vrei tu sau de a pierde bani dacă o vinzi repede. Dacă vrei să vinzi o investiție înainte de termen și nu găsești cumpărători la un preț bun, riști să pierzi bani pentru că trebuie să o vinzi la un preț mai mic decât valoarea ei reală (piața nu este lichidă).

9.4. Detalii despre riscurile investițiilor

Această prezentare te ajută să înțelegi riscurile principalelor instrumente pentru care BCR furnizează servicii de investiții pe piețele de capital sau în afara piețelor reglementate. Descrierea se bazează pe caracteristicile tipice ale produselor, dar cel mai important este să analizezi cu atenție fiecare produs în parte.

Această descriere nu înlocuiește o analiză atentă a produsului specific de către investitor.

9.4.1. Obligațiuni / Titluri de creanțe / Titluri securizate

(a) Rentabilitate

Cât câștigi din obligațiuni este reprezentat de dobânda pe care o primești și de diferența dintre prețul cu care ai cumpărat și prețul cu care vinzi sau primești banii înapoi la scadență.

De aceea, poți calcula exact cât câștigi doar dacă ții obligațiunea până la scadență. Dacă dobânzile se schimbă, nu poți calcula dinainte cât vei câștiga. Obligațiunile cu dobânzi mult mai mari decât media trebuie analizate cu atenție, deoarece dobânda mare poate fi un semn al unui risc mai mare. Prețul cu care poți vinde obligațiunile (prețul de piață) nu este cunoscut dinainte. De aceea, poți câștiga mai mult sau mai puțin decât ai calculat inițial. În plus, trebuie să scazi costurile de tranzacționare din cât câștigi în total.

(b) Riscul de credit

Există întotdeauna riscul ca cel care trebuie să plătească (debitorul) să nu poată plăti tot sau o parte din datorie, de exemplu, dacă intră în faliment. De aceea, trebuie să te gândești cât de sigur este debitorul înainte de a investi.

Ratingurile de credit (note care arată cât de sigure sunt companiile) făcute de agenții independente te pot ajuta să îți faci o idee. Cel mai bun rating este "AAA" (de exemplu, pentru obligațiunile statului german). Dacă ratingurile sunt scăzute (de exemplu, "B" sau "C"), riscul de a nu primi banii înapoi (riscul de credit) este mai mare, dar de obicei aceste investiții oferă o dobândă mai mare (pentru a compensa riscul). Investițiile cu un rating BBB sau mai mare sunt considerate, în general, investiții cu un risc acceptabil.

(c) Riscul de preț

Dacă decizi să nu vinzi o obligațiune până la scadență, vei primi suma trecută în condițiile emisiunii de obligațiuni. Trebuie să știi că există riscul ca cel care a emis obligațiunea să o plătească mai devreme decât era planificat, dacă acest lucru este menționat în condițiile emisiunii.

Dacă decizi să vinzi o obligațiune înainte de scadență, vei primi prețul actual de pe piață. Acest preț depinde de câți oameni vor să cumpere și câți vor să vândă, dar și de nivelul dobânzilor. De exemplu, prețul obligațiunilor cu dobândă fixă va scădea dacă dobânzile pentru obligațiuni similare cresc. Pe de altă parte, prețul obligațiunilor va crește dacă dobânzile scad.

O schimbare în cât de sigură este compania care a emis obligațiunea poate afecta, de asemenea, prețul obligațiunii.

În cazul obligațiunilor cu dobândă variabilă, riscul ca dobânda să devină fixă este mai mare decât în cazul obligațiunilor cu dobândă legată de ratele de pe piața monetară.

Cât de mult se schimbă prețul unei obligațiuni ca răspuns la o schimbare a dobânzilor este arătat de indicatorul "durată". Durata depinde de timpul rămas până la scadență. Cu cât durata este mai mare, cu atât mai mult va afecta schimbarea dobânzilor prețul, fie în sus, fie în jos.

(d) Riscul de lichiditate

Cât de ușor poți vinde obligațiunile depinde de mai mulți factori, cum ar fi cât de multe obligațiuni au fost emise, cât timp a mai rămas până la scadență, regulile pieței de valori și condițiile de pe piață. Obligațiunile care sunt greu de vândut sau care nu pot fi vândute deloc trebuie păstrate până la scadență.

(e) Scenarii de Performanță

Performanța în condiții favorabile: dacă investitorul păstrează obligațiunea până la scadență (ajungerea la termen), iar emitentul (cel care a emis obligațiunea) își respectă toate obligațiile, investitorul va primi dobânda (cuponul) conform prospectului. De asemenea, investitorul va primi tot capitalul investit la maturitate (data la care obligațiunea ajunge la termen). Câștigul este mai mare dacă obligațiunea a fost cumpărată la un preț mai mic decât valoarea sa nominală (discount).

Performanța în condiții nefavorabile: dacă dobânzile de pe piață cresc, valoarea obligațiunii poate scădea dacă investitorul o vinde înainte de scadență. În plus, dacă emitentul are probleme financiare sau intră în faliment, există riscul ca investitorul să piardă o parte sau toți banii investiți.

9.4.2. Acțiuni

(a) Rentabilitate

Cât câștigi din acțiuni rezulta atât din dividende cât și din creșterea sau scăderea prețului, dar nu se poate spune sigur dinainte cât vei câștiga. Dividendele sunt bani pe care compania îi dă acționarilor, dacă adunarea generală a acționarilor decide asta. Valoarea dividendului este un preț fix pentru fiecare acțiune. Cât câștigi din dividende în raport cu prețul acțiunii se numește randamentul dividendului. De obicei, câștigi mai mult din cum evoluează prețul acțiunii (vezi riscul de preț).

(b) Riscul de preț

Acțiunile se tranzacționează, de obicei, la bursă. Prețurile se stabilesc zilnic, în funcție de câți vor să cumpere și câți vor să vândă.

Investițiile în acțiuni pot duce la pierderi mari. Prețul unei acțiuni depinde de cum merge compania, dar și de cât de stabilă este economia și politica în general. În plus, factorii iraționali (părerile investitorilor, opinia publică, etc.) pot influența prețul acțiunilor și, deci, rentabilitatea (cât câștigi).

(c) Riscul de credit

Ca acționar, deții o participație într-o societate. În consecință, investițiile tale se pot deprecia (scădea în valoare), în special în cazul falimentului societății.

(d) Riscul de lichiditate

Poate fi greu să vinzi acțiunile, mai ales dacă sunt listate pe piețe nereglementate sau în afara bursei.

Dacă o acțiune este listată la mai multe burse, prețurile acesteia pot fi diferite.

(e) Scenarii de Performanță

Performanța în condiții favorabile: dacă societatea se dezvoltă bine, prețul acțiunii poate crește semnificativ, iar investitorul poate obține profit prin vânzare. În plus, dividendele pot aduce venituri suplimentare.

Performanța în condiții nefavorabile: dacă societatea are rezultate slabe sau piața scade, prețul acțiunii poate scădea semnificativ, ducând la pierderi. În cazul falimentului companiei, investitorul poate pierde întreaga sumă investită.

(f) Tranzacționare

Acțiunile se tranzacționează la bursă și, uneori, în afara bursei.

Dacă tranzacționezi la bursă, trebuie să respecti regulile bursei (cantitatea minimă, tipurile de ordine, regulile de plată etc.). Dacă o acțiune este listată la burse diferite, în monede diferite (de exemplu, o acțiune din SUA, tranzacționată în euro la bursa din Frankfurt), există și riscul valutar.

9.4.3. Fonduri de investiții

9.4.3.1. Fonduri deschise de investiții

(a) Rentabilitate

Cât câștigi din fondurile deschise de investiții depinde de cum evoluează valoarea unităților de fond. Nu se poate spune dinainte cât vei câștiga. Valoarea unității de fond depinde de cum investește fondul (conform prospectului fondului) și de cum se schimbă prețurile instrumentelor financiare pe care le deține fondul (obligațiuni, acțiuni etc.). În funcție de ce fel de instrumente deține un fond, trebuie să te gândești la riscurile specifice fiecărui instrument (vezi informațiile despre riscurile obligațiunilor, acțiunilor etc.).

(b) Riscul de preț/ rating

Poți să primești banii înapoi pentru unitățile de fond oricând, la prețul de răscumpărare. Totuși, în situații rare, e posibil ca plata banilor să fie oprită temporar. Un fond de investiții nu are, de obicei, o durată fixă, ci depinde de regulile sale.

Fondurile nu au o dată de expirare, Prețul la care le vinzi înapoi nu este fix. Riscul pe care îl implică unitățile de fond depinde de ce vrea fondul să realizeze cu investițiile și de cum se mișcă piața. Poți pierde bani.

Chiar dacă poți să îți iei banii oricând, unitățile de fond sunt făcute pentru investiții pe termen lung.

Ca și acțiunile, fondurile pot fi cumpărate și vândute la bursă. Prețurile de la bursă pot fi diferite de prețul la care poți să vinzi unitățile înapoi fondului. Consultă informațiile despre riscurile legate de acțiuni.

(c) Scenarii de Performanță

Informații despre cum pot evolua aceste instrumente se găsesc în documentul de informații esențiale (DIE) al fiecărui fond de investiții. Puteți găsi acest document pe site-ul producătorului fondului.

9.4.3.2. Fonduri tranzacționate la bursă

Fondurile tranzacționate la bursă (ETF-uri) sunt părți dintr-un fond de investiții pe care le poți cumpăra și vinde la bursă, la fel ca pe acțiuni. Un ETF este, de obicei, format dintr-un grup de instrumente financiare (de exemplu, un grup de acțiuni) care imită un anumit indice bursier.

Valoarea unei unități ETF urmărește acel indice, copiind ce instrumente financiare are în componență și cât de importante sunt fiecare. De aceea, ETF-urile sunt adesea numite "acțiuni index".

(a) Rentabilitate (câți bani poți obține)

Rentabilitatea depinde de evoluția prețurilor instrumentelor financiare din coșul de instrumente financiare.

(b) Risc

Riscul depinde de instrumentele financiare din coșul de instrumente financiare.

(c) Scenarii de Performanță

Informații despre cum pot evolua aceste instrumente se găsesc în Documentul de Informații Esențiale (DIE) al fiecărui fond tranzacționat la bursă. Puteți găsi acest document pe site-ul producătorului fondului.

9.4.4. Warrante

Un warrant call îți oferă cumpărătorului dreptul de a cumpăra un activ suport (de exemplu, o acțiune) la un preț stabilit dinainte. Poți face profit dacă prețul acelui activ suport pe piață crește peste prețul pe care trebuie să-l plătești pentru a-l cumpăra prin warrant (prețul de exercitare).

În acest caz, poți cumpăra activul la prețul de exercitare și îl poți vinde imediat la prețul mai mare de pe piață. O creștere a prețului activului duce, de obicei, la o creștere mai mare, ca procent, a prețului warrantului (efect de levier). De aceea, mulți proprietari de warrante fac profit vânzând warrantul.

Același principiu se aplică și *warrantelor put*, dar invers. *Warrantele put* valorează mai mult dacă prețul activului scade.

Nu se poate calcula dinainte cât profit veți obține din tranzacțiile cu warrante. Cea mai mare pierdere pe care o poți avea este valoarea capitalului investit inițial.

(a) Riscul de preț

Riscul specific al tranzacțiilor cu warrante este reprezentat de posibilitatea ca, între cumpărarea și expirarea warrantului, activul suport să evolueze diferit față de așteptările de la momentul cumpărării. În cel mai rău caz, se poate pierde întregul capital investit.

Prețul unui warrant depinde și de următorii factori:

- (i) Volatilitatea activului suport (o măsură a marjei de fluctuație anticipată la momentul cumpărării și, în același timp, cel mai important aspect pentru determinarea prețului echitabil). Volatilitatea ridicată presupune, în general, un preț mai mare pentru warrant.
- (ii) Timpul rămas până la scadență (cu cât scadența unui warrant este mai lungă, cu atât prețul este mai mare).

O scădere a volatilității sau o diminuarea a timpului până la scadență pot determina prețul unui warrant să rămână neschimbat sau să scadă, chiar dacă așteptările despre evoluția prețului activului suport se confirmă.

În general, nu este recomandată achiziționarea de warrante care sunt aproape de scadență. Cumpărarea de warrante cu volatilitate ridicată face ca investiția ta să fie mai scumpă și, prin urmare, extrem de speculativă.

(b) Riscul de lichiditate

De obicei, se emit puține warrante, ceea ce înseamnă că poate fi greu să le cumperi sau să le vinzi rapid și la un preț bun. Asta crește riscul pentru investitori. Din această cauză, prețul unui warrant poate fluctua foarte mult. Când tranzacționezi la bursă, reține că este posibil să nu existe mulți cumpărători sau vânzători.

(c) Condițiile warantelor

Warrantele nu au condiții standard, deci este important să înțelegi exact termenii și condițiile fiecărui warrant. Trebuie să știi următoarele:

Modalitatea de exercitare: Warrantul este exercitabil în orice moment pe parcursul valabilității sale (opțiunea americană) sau exercitare: numai la expirare (opțiunea europeană).

Raportul de subscriere: Câte warrante sunt necesare pentru a obține activul suport.

Exercitare: Livrarea fizică a activului suport sau decontarea în numerar.

Expirare: Te rog să reții că BCR nu va exercita un warrant, cu excepția cazului în care primește instrucțiune specifică să facă acest lucru!

Ultima zi de tranzacționare: Această dată este de multe ori anterioara datei de expirare, astfel încât nu poate fi pus la îndoială faptul că opțiunea poate fi vândută în orice moment până la data de expirare.

(d) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă prețul activului pe care se bazează warrantul (activ suport) evoluează conform așteptărilor (crește pentru call, scade pentru put), prețul warrantului crește mai repede. Astfel, investitorul poate obține câștiguri mari datorită efectului de levier (posibilitatea de a amplifica câștigurile, dar și pierderile).

Performanță în condiții nefavorabile: dacă prețul activului suport se schimbă invers față de așteptări sau rămâne la fel, warrantul își poate pierde valoarea rapid. La scadență (când warrantul ajunge la termen), dacă warrantul este "out of the money" (nu are valoare), investitorul poate pierde toți banii investiți.

9.4.5. Instrumentele de piață monetară

(a) Rentabilitate

Riscurile și profiturile instrumentelor de piață monetară sunt, în mare parte, similare cu cele ale obligațiunilor. Principala diferență este riscul de a nu putea vinde instrumentul rapid.

(b) Riscul de lichiditate

De obicei, nu există piețe organizate unde să poți vinde instrumentele de piață monetară. Asta înseamnă că nu este sigur că vei putea să le vindeți ușor.

Riscul de lichiditate nu este la fel de important dacă cel care a emis instrumentul garantează că îți vei primi banii înapoi oricând și este suficient de solid financiar ca să poată face asta.

Instrumentele de piață monetară

Certificatele de depozit: instrumente financiare de piață monetară emise de bănci, în general, cu o scadență de la 30 la 360 de zile.

Certificatele de trezorerie cu discount: instrumente financiare de piață monetară emise de stat cu preț mai mic decât valoarea nominală, în general, cu o scadență de până la 360 de zile.

Certificate cu discount și bonus, obligațiuni convertibile în numerar sau acțiuni cu activ suport acțiuni sau indice.

(c) Scenarii de Performanță

Performanța în condiții favorabile: investitorul primește toți banii înapoi, plus dobânda (sau discountul), dacă păstrează instrumentul până la scadență (ajungerea la termen) și dacă emitentul (cel care a emis instrumentul) poate plăti.

Performanța în condiții nefavorabile: dacă emitentul nu își respectă obligațiile sau dacă investitorul vinde instrumentul înainte de scadență, investitorul poate pierde bani. Dacă este greu de găsit cumpărători (lichiditate redusă), vânzarea poate fi dificilă.

9.4.6. Certificate cu discount

Cu certificatele cu discount, cumperi un activ (de exemplu, acțiuni sau un indice bursier) la un preț mai mic decât prețul actual. Dar, în schimb, profitul pe care îl poți obține dacă prețul celui activ crește este limitat la un anumit nivel maxim (plafon).

Când certificatul expiră, cel care l-a emis (emitentul) poate să-l cumpere înapoi la prețul maxim (plafon), să îți dea acțiunile sau, dacă activul de bază este un indice, să îți dea o sumă de bani egală cu valoarea de piață a acțiunilor din indice.

(a) Rentabilitate

Profitul pe care îl poți obține este diferența dintre prețul de achiziție (cu discount) la care ai cumpărat activul și prețul maxim (plafonul) stabilit.

(b) Risc

Dacă prețul activului scade brusc, vei primi acțiunile la data de expirare a certificatului (dar valoarea acțiunilor va fi mai mică decât prețul pe care l-ai plătit pentru certificat).

Deoarece este posibil să primești acțiuni, trebuie să iei în considerare riscurile asociate cu deținerea de acțiuni.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă prețul activului pe care se bazează instrumentul (activ suport) rămâne peste un anumit nivel la scadență (ajungerea la termen), investitorul primește profitul maxim (până la limita stabilită). Discountul (reducerea) la cumpărare oferă o protecție suplimentară.

Performanța în condiții nefavorabile: dacă prețul activului suport scade sub nivelul la care a fost cumpărat instrumentul, investitorul poate primi acțiuni (sau bani) cu o valoare mai mică decât suma investită inițial.

9.4.7. Certificate bonus

Certificatele bonus sunt un tip de datorie care, dacă sunt îndeplinite anumite condiții, oferă la expirare un bonus sau un profit suplimentar, bazat pe evoluția unui activ (acțiuni individuale sau indici bursieri), în plus față de valoarea nominală. Certificatele bonus au o dată fixă de expirare.

Condițiile certificatului specifică dacă la expirare vei primi bani sau activul propriu-zis. Suma pe care o vei primi depinde de cât de bine a performat activul. Pentru certificatele bonus, sunt stabilite trei niveluri: un nivel de pornire (prețul inițial), o barieră sub nivelul de pornire și un nivel bonus peste nivelul de pornire.

Dacă prețul activului scade până la sau sub barieră, bonusul se pierde și certificatul va fi răscumpărat la prețul activului. Altfel, prețul minim de răscumpărare va fi nivelul bonus. Când certificatul expiră, bonusul este plătit împreună cu suma plătită inițial (valoarea nominală a certificatului).

(a) Rentabilitate

Cu un certificat bonus, investești într-o datorie a emitentului de a-ți plăti o sumă care depinde de cât de bine a performat activul de bază.

(b) Risc

Riscul depinde de activul de bază. Dacă cel care a emis certificatul (emitentul) dă faliment, investitorul nu are drepturi garantate de creditor sau de revendicare pentru separarea și recuperarea bunurilor care nu fac parte din patrimoniul în stare de faliment în legătură cu instrumentul financiar de bază.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă prețul activului de referință nu atinge sau nu scade sub un anumit nivel (bariera) pe durata de viață a certificatului, investitorul primește valoarea bonus la termen. Acest lucru se întâmplă chiar dacă prețul activului nu a crescut semnificativ.

Performanță în condiții nefavorabile: dacă bariera este atinsă, bonusul se pierde, investitorul primește valoarea actuală a activului de referință. Această valoare poate fi mai mică decât suma investită inițial.

9.4.8. Obligațiuni convertibile în numerar sau acțiuni cu activ suport acțiuni sau indice

Aceste obligațiuni sunt un mix de componente, iar cumpărătorul își asumă riscurile.

Practic, investitorul cumpără o obligațiune cu o dobândă mai mare pentru că include o primă pentru o opțiune pe acțiunile sau indicele pe care se bazează. Obligațiunea poate fi rambursată în bani sau în acțiuni, depinzând de cum merg prețurile acțiunilor sau indicelui.

Cumpărătorul obligațiunii, de fapt, oferă cuiva dreptul să-i vândă acțiunile (componenta "opțiune"). Deci, cumpărătorul trebuie să accepte dacă prețurile nu merg în direcția dorită.

Cumpărătorul își asumă riscul de variație a prețurilor. Pentru asta primește o primă, o sumă de bani care depinde mai ales de cât de mult se schimbă prețul acțiunilor sau indicelui.

Dacă obligațiunea nu este păstrată până la final, riscul este mai mare din cauza schimbărilor de dobândă. Schimbarea dobânzii afectează prețul obligațiunii și, deci, cât primește cumpărătorul.

Pe o piață favorabilă, dacă prețul activului de referință rămâne stabil sau crește, investitorul primește o dobândă mai mare decât la o obligațiune obișnuită. De asemenea, investitorul poate primi înapoi toți banii investiți la termen.

Pe o piață nefavorabilă, dacă prețul activului de referință scade sub un anumit nivel, obligațiunea poate fi plătită în acțiuni. Valoarea acestor acțiuni poate fi mai mică decât suma investită.

Vezi și avertismentele de risc pentru riscul de credit, riscul de dobândă și riscul prețului acțiunilor.

9.4.9. Certificatele Index și de tip Coș de acțiuni

9.4.9.1. Certificate index

Certificatele index sunt titluri de creanță (cotate, de obicei, la bursă) care permit investitorilor să profite de evoluția unui anumit indice, fără a fi necesar să dețină instrumentele financiare din componența acestuia. De regulă, indicele de referință este reflectat direct (1:1) în certificatul index, iar variațiile acestuia sunt luate în calcul.

(a) Rentabilitate

Prin achiziționarea unui certificat index, investitorul dobândește dreptul de a primi de la emitent o sumă de bani a cărei valoare este legată de nivelul indicelui de bază. Rentabilitatea depinde, așadar, de evoluția indicelui respectiv.

(b) Risc

Riscul depinde de instrumentele financiare care stau la baza indicelui.

În cazul în care emitentul intră în faliment, investitorul nu beneficiază de garanții din partea creditorilor și nu are dreptul să revendice activele care nu fac parte din masa falimentară, active care stau la baza instrumentului financiar.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă indicele bursier sau coșul de acțiuni crește, valoarea certificatului crește și ea. Astfel, investitorul poate câștiga similar cu evoluția indicelui.

Performanță în condiții nefavorabile: dacă indicele bursier sau coșul de acțiuni scade, valoarea certificatului scade și ea. În plus, dacă emitentul dă faliment, investitorul riscă să piardă toți banii investiți.

9.4.9.2. Certificate de tip coș de acțiuni

Certificatele de tip coș de acțiuni sunt titluri de creanță care permit investitorilor să profite de evoluția unui coș de acțiuni, fără a fi necesar să dețină direct acțiunile respective. Emitentul stabilește componența coșului de acțiuni, iar ponderile diferitelor acțiuni din coș pot fi egale sau diferite. De asemenea, componența coșului poate fi ajustată periodic (de exemplu, o dată pe an).

9.4.9.3. Certificate de tip knock-out (certificate turbo)

Termenul "certificat de tip knock-out" reprezintă un certificat care confirmă dreptul de a cumpăra sau vinde un instrument financiar la un preț fix atunci când instrumentul financiar nu atinge un anumit preț (bariera knock-out) înainte de data stabilită. Dacă prețul instrumentului financiar atinge bariera, certificatul expiră mai devreme și în general, se pierde cea mai mare parte a sumei investite. În funcție de cum evoluează prețul instrumentului financiar, există două tipuri de certificate knock-out: certificate de tip knock-out long și certificate de tip knock-out short. Certificatele knock-out long sunt create special pentru piețele în creștere. Certificatele de tip knock-out short sunt create special pentru piețele în scădere. Pe lângă certificatele knock-out obișnuite, există și certificate knock-out cu "efect de levier". Acestea sunt numite "certificate turbo" (sau certificate levier).

Dacă prețul instrumentului financiar de bază crește, valoarea certificatelor turbo long crește și ea. Creșterea este mai mare datorită efectului de levier (turbo). Același lucru se întâmplă și când prețurile scad în cazul certificatelor turbo short. Astfel, se pot obține câștiguri mari cu investiții mici, dar riscul de a pierde bani este mare.

(a) Rentabilitate

Se poate obține profit dacă există o diferență favorabilă între prețul de cumpărare sau prețul de piață și prețul de exercitare. Acest lucru permite cumpărarea instrumentului financiar de bază la un preț mai mic sau vânzarea lui la un preț mai mare.

(b) Risc

Dacă prețul atinge bariera de knock-out înainte de data stabilită, se întâmplă una din următoarele: certificatul expiră și nu mai are nicio valoare sau se plătește o sumă mică rămasă (produsul este "knock-out"). Unii emitenți consideră că certificatul devine knock-out dacă prețul atinge nivelul de knock-out în timpul zilei de tranzacționare. Cu cât prețul de la bursă este mai aproape de prețul de exercitare, cu atât efectul de levier este mai puternic. În același timp, crește riscul ca prețul să scadă sub bariera de knock-out. Astfel, certificatul nu mai are valoare sau se plătește o sumă mică rămasă.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă prețul activului de referință evoluează așa cum se așteaptă și nu atinge un anumit nivel (bariera knock-out), certificatul turbo poate aduce câștiguri rapide și mari. Acest lucru se datorează efectului de levier (efectul de multiplicare a câștigurilor sau pierderilor).

Performanță în condiții nefavorabile: dacă prețul atinge bariera knock-out înainte de termen, certificatul nu mai are valoare. În unele cazuri, se rambursează doar o sumă mică.

9.4.10. Produse structurate

Riscuri

Plățile de dobânzi și/sau dividende pot depinde de evenimente viitoare. Aceste evenimente pot fi legate de indici, acțiuni, prețuri, mărfuri sau metale prețioase. Din acest motiv, plățile pot fi mai mici sau chiar zero.

Rambursările valorilor pot depinde și ele de evenimente viitoare. Aceste evenimente pot fi legate de indici, acțiuni, prețuri, mărfuri sau metale prețioase. Din acest motiv, rambursările pot scădea sau chiar dispărea în viitor.

Trebuie să se ia în considerare mai multe riscuri pentru plățile de dobânzi și/sau dividende, precum și pentru rambursările valorilor. Aceste riscuri sunt: riscul de dobândă, riscul valutar, riscul corporativ, riscul sectorial, riscul de țară și riscul de credit. De asemenea, trebuie luată în considerare posibilitatea de a nu avea drepturi de creditor garantate și de a nu putea recupera bunurile în caz de faliment. Nu trebuie uitate nici riscurile legate de taxe.

Riscurile menționate mai sus pot cauza schimbări mari de preț (pierderi) pe durata produsului. Acest lucru se poate întâmpla chiar dacă există garanții de dobândă, câștiguri sau valoare nominală. Din cauza acestor riscuri, poate fi dificil sau imposibil să vinzi produsul înainte de data stabilită.

9.4.10.1. Certificate garantate

Când certificatele de garanție ajung la termen, se returnează valoarea inițială sau un procent din aceasta. Acest lucru se întâmplă indiferent de cum a evoluat instrumentul financiar de bază ("răscumpărare minimă").

(a) Rentabilitate

Câștigul maxim care se poate obține din evoluția instrumentului financiar de bază poate fi limitat. Limita poate fi un preț maxim de rambursare sau alte restricții despre participarea la evoluția instrumentului financiar de bază. Aceste limite sunt stabilite în condițiile certificatului. Investitorul nu are dreptul la dividende și alte sume similare ale instrumentului financiar de bază.

(b) Risc

Valoarea certificatului înainte de termen poate scădea sub prețul minim de răscumpărare stabilit. Totuși, la termen, valoarea va fi, în general, la nivelul prețului minim de răscumpărare. Prețul minim de rambursare depinde de bonitatea emitentului.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă activul de referință crește în valoare, investitorul poate obține câștiguri suplimentare peste suma garantată, dar până la o anumită limită.

Performanță în condiții nefavorabile: dacă activul de referință scade în valoare, prețul certificatului poate scădea și el. Totuși, la termen, investitorul primește înapoi cel puțin suma minimă garantată.

9.4.10.2. Certificate Twin Win

Când certificatele Twin Win ajung la termen, emitentul plătește un preț de răscumpărare. Acest preț depinde de cum a evoluat instrumentul financiar de bază. Certificatele au o barieră.

În general, dacă prețul instrumentului financiar de bază nu atinge sau nu scade sub bariera certificatului Twin Win înainte de termen, investitorul beneficiază de evoluția absolută a instrumentului financiar de bază. Punctul de pornire este prețul de referință

stabilit de emitent. Asta înseamnă că și pierderile de preț ale instrumentului de bază se pot transforma în câștiguri pentru certificate.

Dacă prețul scade sub bariera certificatului Twin Win înainte de termen, certificatul va fi răscumpărat la un preț cel puțin egal cu evoluția prețului instrumentului financiar de bază.

Emitentul poate stabili că se poate beneficia mai mult de evoluția instrumentului financiar de bază peste prețul de referință. Totuși, poate exista o limită maximă a prețului de rambursare.

(a) Rentabilitate

În cazul în care prețul nu atinge bariera, investitorul poate profita și de pe urma performanței negative a instrumentului financiar de bază, din moment ce acesta participă la performanța absolută; prin urmare, pierderile de preț ale instrumentului financiar de bază se pot transforma în câștiguri. Prețul certificatului poate reacționa mai mult sau mai puțin la fluctuațiile de preț ale instrumentului financiar de bază în funcție de diverși factori care îl influențează (de exemplu, volatilitatea instrumentului de bază, perioada până la maturitate, diferența dintre prețul instrumentului financiar de bază și barieră).

(b) Risc

Certificatele Twin Win sunt instrumente de investiții riscante. În cazul în care prețul instrumentelor financiare care stau la baza certificatelor Twin Win se modifică nefavorabil, tot capitalul investit sau o mare parte din acesta poate fi pierdut.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă prețul activului de referință rămâne peste un anumit nivel (barieră), investitorul poate câștiga indiferent dacă prețul crește sau scade. Acest lucru se întâmplă deoarece investitorul beneficiază de variația prețului în ambele direcții.

Performanță în condiții nefavorabile: dacă prețul scade sub barieră, investitorul nu mai beneficiază de acest mecanism (Twin Win) și poate pierde o parte sau toți banii investiți.

9.4.10.3. Certificate Express

"Certificatul express" este certificat de investiții structurat, adică un instrument financiar care combină caracteristicile unei investiții directe cu cele ale unui produs derivat. Este creat pentru a oferi investitorilor acces la un activ (de exemplu, o acțiune) fără a fi nevoie să investească direct în acel activ.

Prin certificatul Express, investitorul poate participa la performanța instrumentului financiar de bază, cu opțiunea de rambursare anticipată. Acest lucru înseamnă că Investitorul poate cere valoarea certificatului express înainte de scadență. Prin instrumentul financiar de bază se înțelege o acțiune, un indice de acțiuni, o obligațiune, un instrument financiar derivat.

Dacă la o dată de observare, instrumentul de bază îndeplinește criteriul de răscumpărare anticipată indicat de către emitent, certificatul expiră anticipat. În acest caz va fi răscumpărat în mod automat de către emitent la prețul de răscumpărare aplicabil la data respectivă. Prin dată de observare se înțelege un eveniment, cum ar fi de exemplu, faptul că investitorul cere răscumpărare anticipată.

Dacă instrumentul financiar de bază nu îndeplinește criteriul de răscumpărare anticipată indicat, chiar și la data de observare finală, certificatul va fi răscumpărat la prețul de închidere al instrumentului financiar de bază a certificatului stabilit la data de observare finală.

În acest caz, dacă emitentul a stabilit o barieră la data emisiunii certificatului și prețul instrumentului de bază nu atinge și nici trece de barieră pe parcursul perioadei de observare, certificatul va fi răscumpărat la un preț cel puțin egal cu prețul minim de răscumpărare definit de către emitent.

(a) Rentabilitate

Dacă prețul instrumentului de bază nu atinge bariera, poți câștiga chiar dacă prețul acelui instrument scade. Asta se întâmplă deoarece câștigi din orice modificare a prețului, indiferent dacă e creștere sau scădere. Deci, chiar dacă prețul instrumentului de bază scade, tu poți obține un profit.

Prețul certificatului poate să crească sau să scadă mai mult sau mai puțin, în funcție de cât de mult se schimbă prețul instrumentului de bază și de alți factori. Printre acești factori se numără: cât de des se schimbă prețul instrumentului de bază, cât timp mai este până la data de expirare a certificatului și cât de aproape este prețul instrumentului de bază de bariera stabilită.

(b) Risc

Certificatele Express sunt instrumente de investiții riscante. Dacă prețul instrumentelor financiare de bază se schimbă în mod negativ, se poate pierde tot capitalul investit sau o mare parte din acesta.

(c) Scenarii de Performanță

Performanță în condiții favorabile: dacă activul de referință atinge un anumit nivel stabilit pentru răscumpărare anticipată, certificatul este răscumpărat automat. În acest caz, investitorul primește câștigul înainte de data finală stabilită inițial.

Performanță în condiții nefavorabile: dacă activul de referință nu atinge nivelul pentru răscumpărare anticipată și prețul scade sub un anumit nivel (barieră) la termen, investitorul poate pierde o parte sau toți banii investiți.

9.4.11. Instrumente financiare derivate

a) Riscul de piață (de preț):

Există riscul de a pierde bani dacă valoarea activului de referință (dobânzi, curs valutar etc.) se schimbă în mod negativ. Schimbările pieței pot face ca un derivat să nu mai fie profitabil.

b) Riscul de contrapartidă (credit):

Există riscul ca cealaltă parte implicată în contract să nu își respecte obligațiile de plată. Dacă partenerul contractual nu poate plăti, investitorul poate pierde sume mari, mai ales dacă piața a evoluat negativ. Acest risc poate fi redus prin contracte de garantare (de tip ISDA/CSA), compensare centralizată (dacă este posibil) și analizarea riscului de credit al partenerului.

c) Riscul de lichiditate:

Există riscul de a nu putea vinde sau închide poziția la un preț apropiat de valoarea reală. Lichiditatea (ușurința cu care poate fi vândut un activ) poate varia pe piața secundară. În plus, contractele sunt personalizate și greu de transferat. Leșirea din contract depinde de o nouă negociere între părți. Astfel, pozițiile care generează pierderi pot rămâne deschise sau pot fi închise doar cu pierderi mari.

d) Rentabilitate:

Există riscul ca profitul real obținut din derivat să fie foarte diferit de cel așteptat sau estimat. Închiderea contractului înainte de termen poate duce la pierderi mari.

e) Risc de evaluare:

Este dificil să se stabilească valoarea corectă a unui instrument financiar derivat, deoarece nu există un preț standard pe piață. Evaluările incorecte pot duce la raportări greșite sau decizii de investiții greșite. Pentru a reduce acest risc, se pot folosi modele de preț, agenți independenți de evaluare și date de piață (dacă sunt disponibile).

9.5. RISCURI LEGATE DE DURABILITATE

Riscul legat de durabilitate

- 9.5.1 Riscul legat de durabilitate este un eveniment sau o condiție de mediu, socială sau de guvernare (modul de conducere a unei organizații) care, dacă are loc, ar putea avea un efect negativ semnificativ, efectiv sau potențial, asupra valorii investiției.
- 9.5.2 Riscul legat de durabilitate, precum și cerințele pentru integrarea acestor riscuri în serviciile de consultanță de investiții sunt prevăzute de Regulamentul (UE) nr. 2019/2088 privind informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare (SFDR).

Integrarea riscurilor legate de durabilitate în procesul de consultanță de investiții

(această secțiune se aplică doar din momentul în care serviciul de consultanță investiții va fi disponibil și doar pentru clienții care vor beneficia acest serviciu)

- 9.5.3 Atunci când furnizează servicii de consultanță de investiții, BCR, în calitate de consultant financiar, colectează preferințele clienților în materie de durabilitate prin chestionarul de evaluare a adecvării. Acesta include, de exemplu, tipologia instrumentelor financiare în care optează să investească (de exemplu, fonduri de investiții care efectuează plasamente în investiții durabile sau în investiții durabile din punct de vedere al mediului sau care promovează caracteristici de mediu sau sociale ori o combinație a acestor caracteristici).
- 9.5.4 Pe baza informațiilor completate de client în chestionarul de evaluare a caracterului adecvat, BCR stabilește dacă instrumentele financiare din portofoliul său sunt potrivite pentru client, inclusiv din perspectiva preferințelor clientului în materie de durabilitate.
- 9.5.5 Dacă sunt identificate astfel de instrumente financiare în portofoliul Băncii, pentru care furnizează servicii de consultanță de investiții, acestea vor fi recomandate clientului. În caz contrar, Banca nu va putea face o recomandare de investiții clientului.
- 9.5.6 Cu toate acestea, în prezent, BCR nu are în portofoliul de instrumente financiare pentru care furnizează servicii de consultanță de investiții, instrumente financiare care:
- (i) pot fi considerate sau care integrează (includ) investiții durabile sau investiții durabile din punct de vedere al mediului;
 - (ii) iau în considerare principalele efecte negative asupra factorilor de durabilitate (de exemplu, aspecte de mediu, sociale și cele legate de forța de muncă, respectarea drepturilor omului, chestiunile legate de combaterea corupției și a dării de mită).
- 9.5.7 Pe măsură ce portofoliul va fi actualizat cu instrumente financiare ce au o componentă sustenabilă, BCR va informa clienții prin actualizarea listei relevante, conform secțiunii 6.3 Aspecte generale despre Serviciul de Consultanță.
- 9.5.8 În scopul acestei secțiuni 9.5,
- (i) **investiția durabilă** este o investiție într-o activitate economică care contribuie la un obiectiv de mediu măsurat spre exemplu prin indicatori-cheie, sau o investiție într-o activitate economică ce contribuie la un obiectiv social, în special o investiție care contribuie la combaterea inegalității sau care promovează coeziunea socială, integrarea socială și raporturile de muncă sau investiții în capital uman sau în comunități dezavantajate din punct de vedere economic sau social, cu condiția ca astfel de investiții să nu prejudicieze în mod semnificativ niciunul dintre aceste obiective și ca societățile în care s-a investit să urmeze practici de bună guvernare, în special în ceea ce privește structuri de gestionare solide, raporturile cu forța de muncă, remunerația personalului relevant și conformitatea cu obligațiile fiscale.
 - (ii) **investiția durabilă din punctul de vedere al mediului** este o investiție care finanțează una sau mai multe activități economice care se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului.

- 9.5.9 Factori de durabilitate sunt aspecte de mediu (de exemplu, schimbările climatice, emisii de gaze cu efect de seră, eficiență energetică, utilizarea resurselor naturale, poluarea aerului și a apei), sociale (drepturile omului, incluziunea socială, impactul asupra comunităților locale) și cele legate de forța de muncă, respectarea drepturilor omului, combaterea corupției și a dării de mită.
- 9.5.10 De asemenea, BCR respectă în activitatea sa Codul de etică al grupului BCR și publică rapoarte despre durabilitate, conform reglementărilor aplicabile. Codul de etică este disponibil la <https://www.bcr.ro/ro/business/esg>, în secțiunea Politicile noastre, iar rapoartele despre durabilitate, în secțiunea Rapoarte.
- 9.5.11 Politica de remunerare, care se găsește la <https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/sfdr>, secțiunile Transparența politicilor de remunerare în legătură cu integrarea riscurilor de sustenabilitate și Politica de Remunerare a BCR, se aplică și angajaților implicați în activități de consultanță de investiții.

Efectele negative ale factorilor de durabilitate

- 9.5.12 Atunci când furnizează consultanță de investiții, BCR doar colectează informații despre preferințele clientului în materie de durabilitate, însă nu ține cont de efectele negative ale deciziilor de investiție asupra factorilor de durabilitate.
- 9.5.13 Astfel, BCR nu analizează în cadrul consultanței de investiții, riscurile legate de durabilitate, efectul probabil al acestor riscuri asupra profitului (randamentului) investițiilor sau efectele negative ale deciziilor de investiții asupra factorilor de durabilitate.
- 9.5.14 Până la acest moment, datele disponibile public (în baza documentelor de emisiune) cu privire la impactul riscurilor legate de durabilitate asupra profitului (randamentului) instrumentelor financiare, din partea emitenților sau producătorilor sunt limitate. De aceea, până când nu vor exista informații clare (concrete) de la emitenții și producătorii de instrumente financiare, este dificil pentru BCR să țină cont, într-un mod coerent, de efectele negative ale consultanței și recomandărilor de investiții asupra factorilor de durabilitate.
- 9.5.15 Mai multe informații privind integrarea riscurilor de durabilitate în procesul de consultanță de investiții se găsesc pe pagina BCR: <https://www.bcr.ro/ro/despre-noi/guvernanta-corporativa/sfdr>.

10. STIMULENTE PRIMITE DE BCR LEGATE DE FURNIZAREA DE SERVICII DE INVESTIȚII FINANCIARE

10.1. Prevederi generale

BCR poate plăti sau primi anumite sume de bani sau alte tipuri de beneficii (numite **"Stimulente"**) în legătură cu furnizarea serviciilor de investiții sau serviciilor auxiliare. Aceste Stimulente pot fi oferite de BCR sau primite de la alte persoane, dar nu de la client. Pentru a fi permise, aceste Stimulente trebuie să respecte două condiții:

- (a) Au scopul să îmbunătățească calitatea serviciului furnizat clientului; și
- (b) Să nu împiedice BCR să acționeze onest, echitabil și profesionist, care să corespundă cel mai bine intereselor clientului.

10.1.1. În legătură cu **serviciile de executare și consultanță de investiții furnizate de BCR**, BCR primește următoarele tipuri de Stimulente de la alte părți:

- (a) Stimulentele monetare (sume de bani) care îndeplinesc condițiile prevăzute la lit. a) și b) de mai sus; și
- (b) Stimulente nemonetare (beneficii care nu sunt bani), dar care sunt minore și pot îmbunătăți calitatea serviciului furnizat clientului. Aceste beneficii nu trebuie, prin natura și amploarea lor, să afecteze obligația BCR de a acționa în interesul superior al clientului.

10.2. Stimulente în legătură cu serviciul de executare furnizat de BCR:

10.2.1. Stimulente monetare:

BCR realizează în prezent următoarele venituri acționând în calitate de distribuitor (primirea și transmitere de ordine) al unităților de fond administrate de:

Erste Asset Management (EAM) România:

BCR primește între 60% și 85% din comisioanele pe care Erste Asset Management (EAM) le primește pentru administrarea sau performanța fondurilor. Aceste comisioane provin din sumele investite de clienții cărora BCR le-a oferit aceste fonduri.

Erste Asset Management Viena

BCR primește între 30% și 85% din veniturile generate de administrarea sumelor de bani care au ajuns în fondurile pentru care BCR, pe bază de contract, a făcut distribuție de unități de fond.

Fidelity International

BCR primește 50% din veniturile generate de administrarea sumelor de bani care au ajuns în fondurile pentru care BCR, pe bază de contract, a făcut distribuție de unități de fond.

10.2.2. Stimulente nemonetare (beneficii nemonetare)

BCR nu oferă și nu primește stimulente nemonetare, altele decât beneficii nemonetare minore acceptabile, în legătură cu serviciul de executare. În prezent, BCR primește doar avantaje minore care pot îmbunătăți calitatea serviciului furnizat clientului. Aceste beneficii, prin natura și amploarea lor, nu afectează obligația BCR de a acționa în interesul superior al clientului. Acestea pot fi:

- (i) participarea la conferințe, seminarii și alte evenimente de formare despre beneficiile și caracteristicile unui anumit instrument financiar sau serviciu de investiții;
- (ii) ospitalitate de o valoare rezonabilă, cum ar fi mâncare și băutura în timpul unei întâlniri de afaceri sau al unei conferințe, seminarii sau alte evenimente de formare menționate mai sus;
- (iii) informații despre piață pe termen scurt, cum ar fi statistici economice recente sau informații despre evenimente viitoare. Aceste informații sunt oferite de o altă parte și conțin doar un rezumat scurt al opiniei acelei părți. Informațiile nu sunt susținute de dovezi sau analize detaliate. De exemplu, pot fi materiale care repetă o opinie bazată pe o recomandare existentă sau pe materiale de cercetare.

10.3. Stimulente în legătură cu serviciul de consultanță de investiții furnizat de BCR:

10.3.1. Stimulente monetare

BCR obține venituri atunci când vinde unități de fond (acțiuni) emise de fondurile administrate de Erste Asset Management (EAM) România.

Aceste venituri reprezintă între 60% și 85% din comisioanele (de administrare sau de performanță) pe care Erste Asset Management (EAM) România le percepe pentru sumele investite de clienții cărora BCR le-a vândut fonduri administrate de EAM.

10.3.2. Stimulente nemonetare

BCR nu oferă și nu primește stimulente nemonetare, altele decât beneficii nemonetare minore acceptabile, în legătura cu serviciul de consultanță de investiții.

În prezent, BCR primește doar avantaje minore care pot îmbunătăți calitatea serviciului furnizat clientului. Aceste beneficii, prin natura și amploarea lor, nu afectează obligația BCR de a acționa în interesul superior al clientului. Acestea pot fi:

- (i) participarea la conferințe, seminarii și alte evenimente de formare despre beneficiile și caracteristicile unui anumit instrument financiar sau serviciu de investiții;

- (ii) ospitalitate de o valoare rezonabilă, cum ar fi mâncare și băutură în timpul unei întâlniri de afaceri sau al unei conferințe, seminarii sau alte evenimente de formare precizate mai sus;
- (iii) informații despre piață pe termen scurt, cum ar fi statistici economice recente sau informații despre evenimente viitoare. Aceste informații sunt oferite de o altă parte și conțin doar un rezumat scurt al opiniei acelei părți. Informațiile nu sunt susținute de dovezi sau analize detaliate. De exemplu, pot fi materiale care repetă o opinie bazată pe o recomandare existentă sau pe materiale de cercetare.

11. POLITICA DE EXECUTARE A ORDINELOR

11.1. Politica de executare a ordinelor pentru fiecare clasă de instrumente financiare

11.1.1. Noțiuni generale

- (a) Locurile de executare a ordinelor includ piețe reglementate, sisteme multilaterale de tranzacționare, sisteme organizate de tranzacționare și alți furnizori de lichiditate. Alegerea locului de executare poate avea un impact direct asupra celui mai bun rezultat posibil al Băncii atunci când execută ordinele clienților.

Locul de tranzacționare este o piață reglementată, un sistem multilateral de tranzacționare sau un sistem organizat de tranzacționare.

Piață Reglementată (PR) este un loc oficial și supervizat atent unde se pot cumpăra și vinde acțiuni, obligațiuni sau alte instrumente financiare. Funcționează după reguli stricte pentru a proteja investitorii și a asigura o tranzacționare corectă și transparentă. Exemple sunt bursele de valori asupra celui mai bun rezultat posibil al Băncii atunci când execută ordinele clienților.

Sistem Multilateral de Tranzacționare (SMT) este o alternativă la piețele reglementate, care aduce laolaltă mai mulți cumpărători și vânzători, dar cu reguli mai flexibile. Poate oferi costuri mai mici și acces mai ușor pentru anumite tipuri de tranzacții sau investitori.

Sistem Organizat de Tranzacționare (SOT) este o platformă de tranzacționare specializată, creată pentru instrumente financiare complexe sau tranzacții mai mari care nu se potrivesc bine cu regulile piețelor reglementate sau ale SMT-urilor. Operatorul joacă un rol mai activ în găsirea contrapartidelor.

Furnizor de Lichiditate este o entitate (firmă sau persoană) care ajută la menținerea unei piețe active, unde activele pot fi cumpărate sau vândute rapid și ușor, fără a schimba semnificativ prețul. Acești furnizori includ market makeri, fonduri de hedging și investitori instituționali mari.

- (b) Această secțiune prezintă locurile de executare alese de BCR pentru executarea ordinelor clienților. De asemenea, descrie criteriile de selecție și riscurile implicate. De obicei, vânzările sunt executate în țara unde se află custodele instrumentului financiar. Acest lucru se datorează costurilor de decontare legate de executarea ordinelor. Această regulă se aplică și vânzării drepturilor de subscriere.

11.1.2. Acțiuni și fonduri tranzacționate la bursă (ETF)

- (a) Ordinele pentru acțiuni și ETF-uri sunt trimise direct sau prin intermediari către locurile de tranzacționare pentru a fi executate.
- (b) În general, BCR execută ordinele pe acțiuni și ETF-uri pe baza unui comision. Pentru acțiuni, locul de tranzacționare este ales conform legilor și regulilor în vigoare (Legea 126 din 11 iunie 2018 și Directiva MiFID II). Astfel, BCR execută ordinele de acțiuni în principal la bursa din țara unde se află compania care a emis acțiunile. Acest lucru se face deoarece se consideră că se poate obține cel mai bun rezultat pentru client, datorită volumului mai mare de tranzacționare. Pot exista excepții de la această regulă.
- (c) Pentru anumite acțiuni, Erste Group Bank AG poate executa ordinele clienților direct, pe cont propriu. Prețurile și acțiunile oferite sunt stabilite de Erste Group Bank AG și

publicate pe site-ul lor: <https://www.erstegroup.com/en/legalinformation/mifid/siquotes>. În acest caz, Erste Group Bank AG respectă regulile aplicabile și principiile celei mai bune execuții.

- (d) Erste Group Bank AG poate folosi locuri de executare alternative pentru ordinele mai mari de 500.000 EUR sau dacă nu există suficiente acțiuni disponibile. Acest lucru se face pentru a obține un rezultat mai bun pentru client, ținând cont de preț sau cost. Acest loc de tranzacționare poate fi diferit de cel inițial, ales la momentul plasării ordinului.

11.1.3. Obligațiuni

- (a) BCR oferă posibilitatea de a cumpăra sau vinde direct obligațiuni (inclusiv obligațiuni fără cupon) la prețurile actuale de pe piață. În general, executarea ordinelor pe obligațiuni se face pe baza unui comision de tranzacționare.
- (b) Erste Group Bank AG poate folosi locuri de executare alternative pentru ordinele mai mari de 500.000 EUR sau dacă nu există lichiditate. Acest lucru se face pentru a obține un rezultat mai bun pentru client, ținând cont de preț sau cost. Acest loc de tranzacționare poate fi diferit de cel inițial, ales la momentul plasării ordinului.
- (c) Erste Group Bank AG poate executa ordinele clienților direct, pe cont propriu. În acest caz, Erste Group Bank AG respectă regulile aplicabile și principiile celei mai bune execuții.

11.1.4. Fonduri de investiții

Cumpărarea sau vânzarea unităților de fond ale fondurilor de investiții ale SAI-urilor din Grupul Erste și ale partenerilor BCR, dacă aceste fonduri pot fi distribuite în România, nu este considerată o executare a ordinelor clienților conform Legii nr. 126/2018. Prin urmare, nu se aplică această politică. În general, executarea ordinelor pe fonduri de investiții se face pe baza unui comision de tranzacționare.

11.1.5. Certificatele și warrantele

- (a) BCR oferă posibilitatea achiziționării de certificate și warrante în baza unui comision într-un loc de tranzacționare sau în afara unui loc de tranzacționare.
- (b) BCR tranzacționează direct cu emitentul instrumente financiare, dacă emitentul oferă un rezultat general mai bun pentru client sau o probabilitate mai mare de executare a ordinului.

11.1.6. Derivatele OTC

- (a) Acestea sunt tranzacții stabilite individual între client și BCR, la un preț fix și în afara unei piețe reglementate sau tranzacționate pe un MTF (sistem multilateral de tranzacționare) sau OTF (sistem organizat de tranzacționare). Pentru tranzacțiile cu instrumente financiare derivate, BCR încheie poziția cu Erste Group Bank AG. Modul în care BCR calculează prețul oferit este explicat în documentul "Ex-Ante Transparența Costurilor", disponibil aici: <https://www.bcr.ro/ro/business/informatii-utile/ifd>.
- (b) Derivatele OTC pot avea la bază active suport diferite, cum ar fi ratele dobânzilor, monedele sau mărfurile.
- (c) BCR evaluează parametrii ordinului unui client executat în afara unui loc de tranzacționare înainte de fiecare tranzacție. Pentru aceasta, BCR utilizează prețurile actuale de referință și metodele corespunzătoare de evaluare. Pentru derivatele OTC, BCR utilizează Erste Group Bank AG ca unic furnizor de lichiditate, dar pentru a compara clientul poate solicita oferte și de la alți furnizori de servicii.

11.2. Factori de executare pe fiecare clasă de instrumente financiare

11.2.1. Noțiuni generale

Pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru clienții săi, BCR ia în considerare diferiți factori de executare a ordinelor:

- ➡ Preț
- ➡ Costuri
- ➡ Viteza de executare
- ➡ Probabilitatea de executare
- ➡ Alți factori relevanți

Pentru clienții din categoria Retail, pentru a obține în total cel mai bun rezultat posibil pentru client, se iau în considerare, în principal prețul instrumentului financiar și costurile aferente executării ordinului.

Pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru clienții **RETAIL**, Erste Group Bank AG ia în considerare factorii de executare descriși mai jos; regăsiți în politica de executare a Erste la:

https://cdn0.erstegroup.com/content/dam/at/eh/www_erstegroup_com/en/Rechtliches/Mifid/erstegroup-execution-policy-retail-en.pdf?forceDownload=1

Pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru clienții **Profesionali**, Erste Group Bank AG ia în considerare factorii de executare descriși mai jos; regăsiți în politica de executare a Erste la:

https://cdn0.erstegroup.com/content/dam/at/eh/www_erstegroup_com/en/Rechtliches/Mifid/erstegroup-execution-policy-prof-en.pdf?forceDownload=1

Costurile luate în considerare de BCR includ, de exemplu, comisioanele de execuție, taxele, comisioanele pentru brokeri sau comisioanele de compensare și decontare.

Informații suplimentare despre criteriile de executare și semnificația acestora, precum și o descriere a condițiilor de piață pentru fiecare clasă de instrumente financiare sunt prezentate în continuare. Factorii de executare sunt clasificați în funcție de importanța lor relativă, plecând de la criteriile cu cea mai mare prioritate.

11.2.2. Acțiuni și fonduri tranzacționate la bursa (ETF)

Acțiunile și ETF-urile sunt în principal tranzacționate pe un loc de tranzacționare.

Acțiunile și ETF-urile admise la tranzacționare la Bursa de Valori București (BVB), vor fi tranzacționate la BVB.

Cele admise la tranzacționare pe alte locuri de tranzacționare decât BVB vor fi transmise spre a fi executate către Erste Group Bank AG.

Pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru client, sunt luați în considerare de către BCR următorii factori de executare:

Factor de executare	Descriere
Preț/ Costuri	Erste evaluează pe care dintre locurile de tranzacționare se obțin cele mai bune rezultate în mod constant în ceea ce privește prețul de tranzacționare. Erste ia în considerare toate costurile legate de executarea ordinelor care pot să aibă un impact asupra clientului. Acestea includ, spre exemplu, comisioane ale locurilor de tranzacționare, brokerilor sau sistemelor de compensare, dar și impozite.
Viteza/ probabilitatea de executare	Pentru a asigura cea mai mare probabilitate și viteză de executare, Erste ia în considerare diferitele volume de tranzacționare ale locurilor de executare respective.
Factori calitativi	În plus, Erste ia în considerare factori calitativi, precum accesul la locurile de executare și la brokeri în mod sigur și rapid, fiabilitatea sistemelor de compensare, precum și procedurile disponibile în caz de urgență.

11.2.3. Obligațiuni

Obligațiunile sunt în principal tranzacționate pe un loc de tranzacționare sau din conturile proprii. Astfel cei mai importanți factori sunt prețul, costurile și probabilitatea executării.

Ordinele primite de BCR de la Clienți vor fi în principal transmise spre a fi executate către Erste Group Bank AG.

Pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru client, sunt luați în considerare de către Erste Group Bank AG următorii factori de executare:

Factor de executare	Descriere
Preț/ Costuri	Erste evaluează pe care dintre locurile de tranzacționare se obțin cele mai bune rezultate în mod constant în ceea ce privește prețul de tranzacționare. Erste ia în considerare toate costurile legate de executarea ordinelor care ar putea să aibă impact asupra clientului. Acestea includ, spre exemplu, comisioane ale locurilor de tranzacționare, brokerilor sau sistemelor de compensare, dar și impozite.
Factori calitativi	În plus, Erste ia în considerare factori calitativi, precum accesul la locurile de executare și la brokeri în mod sigur și rapid, fiabilitatea sistemelor de compensare, precum și procedurile disponibile în caz de urgență.

11.2.4. Fonduri de investiții

Instrucțiunile clienților pentru fondurile de investiții sunt procesate în primul rând fie în mod direct cu societatea de administrare a investițiilor, fie prin intermediul platformelor de tranzacționare.

În cazul unei instrucțiuni specifice a clientului prin care ordinele sunt executate într-un anumit loc de tranzacționare, se utilizează aceiași factori de executare ca și pentru acțiuni și ETF-uri.

11.2.5. Certificate și Warrante

Certificatele și warantele sunt tranzacționate în locuri de tranzacționare sau direct la emitent, în funcție de unde se obține cel mai bun preț total pentru client.

Certificatele sunt instrumente financiare complexe tranzacționate la bursă construite din instrumente financiare simple și derivate.

Warrantele sunt instrumente financiare derivate care dau dreptul dar nu și obligația, de a cumpăra sau de a vinde un titlu de valoare la un anumit preț.

Certificatele și warantele admise la tranzacționare la Bursa de Valori București (BVB), vor fi tranzacționate la BVB.

Certificatele și warantele admise la tranzacționare pe alte locuri de tranzacționare decât BVB vor fi transmise spre a fi executate către Erste Group Bank AG.

Pentru a obține cel mai bun rezultat posibil pentru client, sunt luați în considerare de către Erste Group Bank AG următorii factori de executare:

Factor de executare	Descriere
Preț/ Costuri	Erste evaluează pe care dintre locurile de tranzacționare se obțin cele mai bune rezultate în mod constant în ceea ce privește prețul de tranzacționare. Erste ia în considerare toate costurile legate de executarea ordinelor care ar putea să aibă impact asupra clientului. Acestea includ, spre exemplu,

	comisioane ale locurilor de tranzacționare, brokerilor sau sistemelor de compensare, dar și impozite.
Factori calitativi	În plus, Erste ia în considerare factori calitativi, precum accesul la locurile de executare și la brokeri în mod sigur și rapid, fiabilitatea sistemelor de compensare, precum și procedurile disponibile în caz de urgență.

11.2.6. Derivatele OTC

BCR evaluează parametrii ordinului unui client executat în afara unui loc de tranzacționare înainte de fiecare tranzacție. Prin urmare, BCR utilizează prețurile actuale de referință și metodele corespunzătoare de evaluare pentru a informa clientul despre riscurile potențiale, cum ar fi, de exemplu, riscul de contrapartidă (riscul ca cealaltă parte implicată într-o tranzacție să nu își respecte obligațiile).

11.3. Piața Primară

BCR oferă posibilitatea de subscriere/ achiziție de acțiuni, obligațiuni, warrante și certificate emise de Erste Group Bank AG sau alți emitenți externi (pe bază de comision) pentru un preț fix (de emisiune).

11.4. Brokeri

În cazul în care BCR nu are acces direct pe o piață, ordinele sunt transmise către Erste Group Bank AG spre executare.

11.5. Costurile și taxele plătite terților

În general, pot exista costuri diferite pentru executarea ordinelor clienților. Acestea pot fi:

- (a) Costuri ale locurilor de tranzacționare: acestea sunt costurile publicate de locul de tranzacționare respectiv și se aplică în cazul accesului direct la piață, precum și în cazul executării prin intermediul unui broker.
- (b) Comisioane ale brokerilor: în cazul în care BCR nu deține acces direct pe o piață, pot apărea costuri ale brokerilor care furnizează accesul necesar pe piață.
- (c) Comisioane de decontare: acestea sunt comisioanele agenților de decontare externi și ale custozilor legate de decontarea și custodia instrumentelor financiare.
- (d) Alte costuri: acestea pot fi suportate atât pentru un anumit loc de tranzacționare, cât și pentru un singur instrument financiar.

Comisioane ale Băncii: Aceste taxe de la lit. (a) – (d) sunt prezentate drept cheltuieli proprii.

11.6. Instrucțiuni specifice de tranzacționare ale clienților

- (a) Dacă un client dă o instrucțiune specifică despre locul de executare sau alte aspecte ale ordinului, BCR va executa ordinul conform acelei instrucțiuni. Clientul trebuie să știe că orice instrucțiune specifică poate împiedica BCR să obțină cel mai bun rezultat posibil pentru executarea ordinului.
- (b) Dacă nu există instrucțiuni specifice din partea clientului, BCR execută ordinul în conformitate cu prezenta politică de executare a ordinelor.

11.7. Defecțiuni tehnice și alte evenimente neprevăzute

În cazul unor evenimente neprevăzute, BCR poate fi nevoită să se abată de la politica de executare a ordinelor și să aleagă alte modalități pentru executarea ordinelor. BCR va încerca să obțină cea mai bună execuție posibilă. În perioadele cu restricții de tranzacționare, este posibil ca anumite burse să nu fie disponibile pentru plasarea ordinelor. În acest caz, BCR va

informa clienții, dacă este posibil, când primește ordinele. Informarea se va face prin angajații săi, pe site-ul Băncii sau prin aplicația de tranzacționare online (BCR Broker).

11.8. Monitorizarea și revizuirea politicii de executare a ordinelor

(a) BCR revizuieste anual politica de executare a ordinelor ("Best Execution"). De asemenea, politica va fi revizuită dacă există semne că regulile importante pentru alegerea unui anumit loc de executare nu mai sunt valabile. BCR va informa clienții despre orice schimbări importante legate de politica sa de executare. Prin loc de executare se înțelege o bursă, un sistem multilateral de tranzacționare (SMT) sau un sistem organizat de tranzacționare (SOT).

(b) BCR are proceduri pentru a evalua calitatea executării obținute. Aceste verificări se bazează pe factorii de executare pentru fiecare clasă de instrumente financiare, enumerate în secțiunea 2 pentru locurile de executare.

Cel mai bun loc de executare pentru un instrument financiar este ales pe baza unui model de scoring (un sistem de evaluare bazat pe o serie de criterii). Factorii de executare primesc diferite ponderi și sunt evaluați folosind acest sistem. Locul de executare cu cel mai mare scor este ales.

(c) BCR folosește rapoartele despre calitatea execuției publicate de locurile de executare ca parametri de evaluare.

(d) Pentru instrumentele derivate OTC (instrumente financiare negociate direct între două părți), BCR verifică dacă prețul este corect. Pentru a face asta, BCR folosește în mod regulat date despre piața externă în metodele de validare și în procesele de verificare.

11.9. Raportarea Top 5 locuri de executare a ordinelor și calitatea raportului de executare

(a) BCR publică anual, pentru fiecare clasă de instrumente financiare, primele cinci locuri de execuție despre volumul tranzacțiilor ordinelor clienților din anul precedent.

(b) BCR publică trimestrial, date referitoare la calitatea executării ordinelor clienților pentru instrumentele financiare. Acest lucru se întâmplă dacă BCR acționează ca internalizator sistematic (o firmă care execută ordinele clienților în cont propriu) sau ca furnizor de lichiditate (o firmă care ajută la cumpărarea și vânzarea rapidă a activelor).

(c) Rapoartele sunt publicate pe site-ul Băncii.

11.10. Locuri de tranzacționare ale BCR sunt Bursa de Valori București, Bloomberg MTF și Erste Group Bank AG

Regăsiți lista locurilor de tranzacționare ale Erste Group Bank AG în politica de executare a Erste Group Bank AG.

12. POLITICA DE ADMINISTRARE A CONFLICTELOR DE INTERESE

BCR a stabilit măsuri pentru a se asigura că interesele clienților săi nu sunt afectate negativ de posibilele conflicte de interese. Aceste conflicte pot apărea între BCR și clienții săi sau între diferiți clienți ai săi.

12.1. Conflictele de interese pot apărea în următoarele situații:

Între clienții Băncii și BCR și/sau companiile sale afiliate, angajații Băncii și/sau ai companiilor afiliate și/sau alte persoane relevante sau persoane care au o legătură directă sau indirectă cu BCR/companiile afiliate printr-o relație de control.

Acest lucru se poate întâmpla atunci când BCR furnizează servicii de investiții/servicii conexe, în special în domeniul precum:

- finanțare;
- analiză financiară;
- administrarea fondurilor;
- investment banking;
- distribuție retail (vânzarea de produse și servicii către clienții de retail);
- executarea ordinelor clienților;
- tranzacționare în contul terților;
- tranzacționare în cont propriu;
- păstrarea în siguranță a (custodia) valorilor mobiliare (păstrarea și administrarea valorilor mobiliare).

Conflictele de interese pot apărea mai ales din cauza relațiilor Băncii și/sau ale companiilor sale afiliate cu firmele care emit instrumente financiare. Acest lucru se întâmplă prin participarea în consiliile de supraveghere sau în comitetele de avizare. De asemenea, conflictele pot apărea din relațiile cu BCR și/sau cu companiile sale afiliate ale firmelor care emit instrumente financiare, când acestea sunt clienți ai Băncii și/sau ai companiilor sale afiliate.

Conflictele de interese pot apărea și din relațiile Băncii și/sau ale companiilor sale afiliate cu firmele care emit instrumente financiare, când firma care emite este o companie afiliată a Băncii și/sau a uneia dintre companiile afiliate. De asemenea, conflictele pot apărea când BCR și/sau o companie afiliată are o participație directă sau indirectă în capitalul social al firmei care emite instrumente financiare.

În plus, conflictele de interese pot apărea când BCR și/sau companiile sale afiliate participă la emiterea de instrumente financiare ale firmei respective. De asemenea, conflictele pot apărea când BCR este creditorul sau garantul firmei care emite instrumente financiare, participă la elaborarea analizei financiare a firmei, efectuează/obține plăți către/de la firma care emite instrumente financiare, a început relații de cooperare cu firma sau operează direct sau indirect asocieri mixte împreună cu firma.

Conflictele de interese mai pot apărea și atunci când BCR și/sau companiile sale afiliate acestuia sau persoane individuale din cadrul Băncii și/sau din cadrul companiilor sale afiliate au avut/au acces la informații care nu erau publice la momentul efectuării tranzacției sau există stimulente în vederea alegerii unui anumit instrument financiar, în cursul analizei, acordării de consultanță, emiterii recomandării sau în cursul executării ordinelor clientului.

12.2. Pentru a evita pe cât posibil conflictele de interese, BCR și/sau companiile sale afiliate au departamente cu responsabilități bine stabilite. Conform legilor, fiecare angajat BCR trebuie să furnizeze servicii de investiții financiare și servicii conexe într-un mod corect și profesionist. Fiecare angajat BCR trebuie să acționeze în cel mai bun interes al clienților BCR și să evite posibilele conflicte de interese.

În cadrul Băncii, există un sistem de conformitate care are în vedere următoarele măsuri pentru gestionarea conflictelor de interese:

- (a) Avem stabilite niște zone separate de confidențialitate prin "Ziduri chinezești"(sau "Chinese walls"). Acestea sunt bariere de organizare (virtuale sau fizice) care împiedică răspândirea informațiilor;
- (b) Avem reguli pentru tranzacțiile personale ale angajaților Băncii. Acestea includ reguli speciale despre deținerea de conturi de custodie (conturi pentru păstrarea activelor financiare) de către angajații din zonele de confidențialitate;
- (c) E obligatoriu ca angajații BCR care se pot afla în situații de conflict de interese să dezvăluie aceste situații și operațiunile care crează situațiile de conflict de interese;

- (d) Avem o listă de instrumente financiare supravegheate ("watch list") și o listă de instrumente financiare restricționate ("restricted list") care pot duce la conflicte de interese. Tranzacțiile cu instrumente financiare de pe "watch list" sunt permise în anumite condiții și sunt monitorizate. Tranzacțiile cu instrumente financiare de pe "restricted list" sunt interzise.
- (e) Avem un registru al persoanelor care lucrează în cadrul ariilor de confidențialitate.
- (f) Monitorizăm tranzacțiile cu instrumente financiare care pot genera conflicte de interese și care sunt efectuate de persoanele relevante din BCR;
- (g) Executăm ordinele clienților în conformitate cu politica de executare a ordinelor sau în conformitate cu instrucțiunile clientului;
- (h) Avem reguli clare despre politica de cadouri și alte beneficii;
- (i) Asigurăm angajaților training-uri (cursuri de pregătire) despre cum să evite conflictele de interese.

Dacă măsurile de mai sus nu sunt suficiente pentru a garanta cu un grad rezonabil de certitudine că riscul de a afecta interesele clienților noștri va fi evitat, vom informa clar clienții despre natura și sursele conflictelor de interese și despre măsurile luate pentru a reduce riscurile respective. Vom face acest lucru înainte de a acționa în numele lor. În acest caz, vom renunța la a face evaluări, a furniza consultanță sau a emite recomandări referitoare la instrumentele financiare relevante.

La cererea clienților, vom oferi și alte detalii despre cum rezolvăm situațiile care pot genera conflicte de interese. Orice detalii suplimentare despre politica despre conflictele de interese vor fi puse la dispoziția clienților la cerere, pe un suport durabil (de exemplu, pe hârtie sau în format electronic).